

บทที่ 12

พระเยซูกับพระยาห์เวห์ในประสบการณ์ของเรา

การไหว้รูปเคารพของชนอิสราเอล

ก่อนจะกล่าวถึงเรื่องหลักของบทนี้ ผมอยากใช้เวลาเพื่อให้คำตอบที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นกับคำถามที่ว่าเพราะเหตุใดชื่อ “พระยาห์เวห์” จึงไม่ได้ถูกกล่าวถึงในพระคัมภีร์ใหม่

หลังจากช่วงของโมเสสไม่นานและที่จริงก็ตั้งแตในช่วงของโมเสสแล้ว ชนอิสราเอลได้จมดิ่งลงสู่การไหว้รูปเคารพ ซึ่งเรารู้จักกันดีจากเรื่องการกราบไหว้รูปโคทองคำ แม้จะมีความพยายามและการต่อสู้อย่างมากที่จะสอนประชาชนอิสราเอลให้มีสการพระเจ้าเที่ยงแท่งค์เดียวคือพระยาห์เวห์ มันก็ไม่ได้เป็นบทเรียนให้พวกเขาได้เรียนรู้กันดี ก่อนที่จะนำแผ่นบัญญัติสิบประการลงมาจากภูเขาซีนายไม่นาน ชนอิสราเอลก็มีสการลูกโคทองคำกันแล้ว ในโลกยุคโบราณ โคเป็นสัญลักษณ์ของพระต่าง ๆ รวมทั้งพระบาอัล¹

จากประวัติศาสตร์อันยาวนานของการไหว้รูปเคารพในอิสราเอลนั้น ใครก็เข้าใจได้ไม่ยากว่าการไหว้รูปเคารพนั้นฝังแน่นอยู่ในวิถีของมนุษย์ ดูเหมือนว่าใจของมนุษย์จะไม่สามารถจดจ่อกับพระเจ้าได้ และมักจะหันเหไปมีสการสิ่งอื่นเสมอ นั่นคือมุมมองของความนึกคิดในจิตวิญญาณที่ยากจะเข้าใจ ทำไมมนุษย์จึงไม่สามารถจดจ่อกับพระเจ้าเที่ยงแท่งค์เดียวได้? ทำไมเราจึงมักจะมองหาพระอื่นเพื่อกราบไหว้เสมอ?

ในเหตุการณ์ของโคทองคำนั้น โทสะของโมเสสพุ่งขึ้นต่อชนอิสราเอล (อพยพ 32:19) เพราะพวกเขาได้ละทิ้งพระยาห์เวห์พระเจ้าเที่ยงแท่งค์เดียวที่โมเสสมีความคุ้นเคยเป็นอย่างดีเป็นส่วนตัว นี่คือพระเจ้าที่ได้เปิดเผยพระองค์เองกับโมเสสว่าเป็นผู้ที่ดำรงอยู่จริง และพระนามของพระองค์คือ “ยาห์เวห์” พระนามที่เผยให้เห็นพระเจ้าผู้ทรงเป็นแหล่งที่มาและแหล่งกำเนิดของสิ่งที่ดำรงอยู่ทั้งสิ้น พระเจ้าคือผู้ที่เป็นและจะเป็นตลอดไป ในพระองค์มีรูปกริยาเป็นอนาคตกาลและไม่ใช่ออดีต

¹ Baal

กาล แต่มนุษย์ดำเนินอยู่ในกาลเวลา ทุกวินาทีใหม่จะนำเราก้าวเข้าไปในอนาคต ชีวิตยังคงต้องไล่ตามอนาคตเสมอ เมื่อผมพูดประโยคนี้จบผมก็จะก้าวเข้าไปในอนาคตในอีกไม่กี่วินาที แต่อนาคตอยู่ในการควบคุมของพระเจ้าผู้ว่า “เราจะเป็นผู้ที่เราจะเป็น”

โมเสสพบกับพระเจ้าที่พุ่มไม้มีไฟลุกโชนและได้มีประสบการณ์อย่างลึกซึ้งกับพระองค์ แต่ชาวอิสราเอลไม่มีความรู้ความเข้าใจที่แท้จริงเกี่ยวกับพระเจ้า และภายในระยะเวลาสั้น ๆ พวกเขา ก็หล่อรูปเคารพเป็นรูปโคหนุ่มขึ้น (อพยพ 32:4) เมื่อลงมาจากภูเขา โมเสสจึงเกิดโทสะและบดรูปเคารพเป็นผงเพื่อไม่ให้เหลือร่องรอย (ข้อ 19-20) แต่นั่นก็ไม่ได้ทำให้อิสราเอลเลิกกลับไปไหว้รูปเคารพได้

แก่นแท้ของการไหว้รูปเคารพคือการนมัสการวัตถุหนึ่งหรือบุคคลหนึ่งที่ไม่ใช่พระเจ้าที่แท้จริง ในประวัติศาสตร์ของอารยธรรมต่าง ๆ นั้น ผู้ครองบางคนได้ตั้งตนเองให้คนกราบไหว้นมัสการ ในจักรวรรดิโรมันก็มีการกราบไหว้นมัสการซีซาร์เป็นพระเจ้า มีการเผาเครื่องเช่นไหว้ต่อหน้ารูปของซีซาร์เพื่อเป็นการกราบไหว้นมัสการ คริสเตียนมากมายถูกลงโทษถึงตายเพราะไม่ยอมเผาเครื่องเช่นไหว้แก่ซีซาร์ พวกเขาแน่วแน่ในความจงรักภักดีต่อพระเจ้า แม้ว่าจะต้องตายอย่างเจ็บปวดทรมาน เพราะไม่ยอมกราบไหว้ซีซาร์ ผู้ที่คล้ายกับฮ่องเต้ของจีน (ผู้เป็น “บุตรจากสวรรค์”)²

ชาวอิสราเอลมีใจที่จะกลับไปไหว้รูปเคารพเสมอ การปฏิรูปของกษัตริย์เฮเซคียาห์และการรณรงค์ต่อต้านการไหว้รูปเคารพของพระองค์ประสบความสำเร็จแค่พอประมาณ โยสิยาห์ไปไกลกว่าเฮเซคียาห์ในการกำจัดรูปเคารพให้สิ้นซากแต่ก็เป็นความสำเร็จในช่วงสั้น ๆ ทันทีที่โยสิยาห์สิ้นชีวิตทั้งชาติก็หันกลับไปไหว้รูปเคารพอีก และภายในเวลาไม่กี่ศตวรรษเอง ยูดาห์ซึ่งเป็นอาณาจักรใต้ก็ถูกชาวบาบิโลนกวาดล้าง เหมือนที่พระเจ้าได้ทรงเตือนผ่านบรรดาผู้เผยพระวจนะ ชาตอิสราเอลก็ไม่มีอีกต่อไปเพราะก่อนหน้านั้นมาก อาณาจักรเหนือของอิสราเอลก็ได้ถูกอัสซีเรียกวาดล้างไปแล้ว

ชนอิสราเอลมีใจที่จะไหว้รูปเคารพมาก ทุกครั้งที่เก็บเกี่ยวเป็นผลสำเร็จ พวกเขา ก็จะกราบไหว้นมัสการพระแม่แห่งการเก็บเกี่ยว³ และขอบคุณเธอหรือพระบออัล ผู้เป็นเทพแห่งความอุดมสมบูรณ์ สำหรับการเก็บเกี่ยว ใคร ๆ อาจจะคิดว่าผู้ที่ได้เห็นการเลี้ยงดูและการอัศจรรย์ของพระเจ้าในถิ่นทุรกันดารจะฉลาดพอที่จะไม่ไปนมัสการพระอื่น ๆ แต่เกือบจะทันทีที่ชนอิสราเอลข้ามไปยังคานาอัน พวกเขา ก็เริ่มกราบไหว้นมัสการพระต่างๆ ของชาวคานาอัน หลังจากหลายศตวรรษที่ไหว้รูปเคารพแบบกูไม่กลับ ชาตอิสราเอลก็ถูกลบออกจากแผนที่ในศตวรรษที่หกก่อนคริสตกาล และประชากรก็ถูกเนรเทศไปยังดินแดนต่างชาติ

² 天子 (Son of Heaven) หรือ “ตามบัญญัติจากสวรรค์”

³ Queen of Heaven หรือ “พระแม่โพสพ”

ความกลัวที่จะออกเสียงพระนามของพระเจ้า

ชนอิสราเอลถูกเนรเทศเป็นเวลา 70 ปี ก็เป็นไปตามที่ผู้เผยพระวจนะเต็อนเอาไว (2 พงศาวดาร 36:21, เยเรมีย์ 29:10)⁴ ช่วงเวลาที่ถูกเนรเทศเป็นช่วงเวลาแห่งการชำระล้างและการทำให้บริสุทธิ์ การที่จะทำให้ชนอิสราเอลรู้สึกตัวได้ก็ต้องใช้ชาติมหาอำนาจโบราณอย่างอัสซีเรีย บาบิโลน และ อียิปต์มาทำลายชาติอิสราเอลรวมทั้งถูกเนรเทศในต่างแดน ในที่สุดเมื่อพวกเขากลับมาอิสราเอลจากการถูกเนรเทศ พวกเขาจึงมองย้อนดูความทุกข์ยากทั้งหมดของพวกเขา มองดูความหายนะ ความอับยศอดสู การเข่นฆ่า และการที่พวกเขาถูกเนรเทศไปยังต่างแดน พวกเขาจึงตระหนักว่าสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นก็เพราะพวกเขาได้หันเหไปจากพระยาห์เวห์

หลังจากอิสราเอลกลับมาจากการถูกเนรเทศ พวกเขาได้เข้าสู่ช่วงใหม่ในประวัติศาสตร์ของอิสราเอลในช่วงที่ชนอิสราเอลปฏิบัติอย่างแน่วแน่ที่จะไม่นมัสการพระอื่นใดนอกจากพระยาห์เวห์ ตั้งแต่นั้นเรื่อยมาอิสราเอลก็คงความเชื่อในพระเจ้าเพียงองค์เดียวอย่างเคร่งครัด และไม่ได้นับถือรูปเคารพหรือเชื่อในพระเจ้าหลายองค์อีกต่อไป แล้วชาวอิสราเอลก็เริ่มท่อง “ชามา” ทุกวัน “ชามา” (Shema คือคำฮีบรูของ “จงฟัง”) เป็นคำแรกของเฉลยธรรมบัญญัติ 6:4 “จงฟังเถิด โอ คนอิสราเอล พระยาห์เวห์พระเจ้าของเรา พระยาห์เวห์ทรงเป็นหนึ่งเดียว” (“Hear O Israel, the Lord our God, the Lord is one” คำว่า “Lord” ตรงนี้ในภาษาฮีบรูคือคำ “ยาห์เวห์” ซึ่งเป็นชื่อเฉพาะของพระเจ้า)⁵ แม้ในทุกวันนี้ชาวยิวทุกคนที่เคร่งศาสนาที่ยังท่อง “ชามา” นี้ทุกวัน

หลังจากการที่ถูกเนรเทศ ความเชื่อในพระเจ้าเพียงองค์เดียวก็ตั้งมั่นอยู่ในอิสราเอล ผู้คนก็เริ่มเกรงกลัวและยำเกรงพระเจ้าจนถึงขนาดไม่ออกเสียงพระนามว่า “ยาห์เวห์” แต่ก็ไม่มีหลักฐานทางพระคัมภีร์ที่ห้ามออกเสียงพระนามของพระเจ้า เพราะพระเจ้าได้ตรัสกับโมเสสว่า “นี่เป็นนามของเรา ชั่วณรันดร์ เป็นนามที่พวกเจ้าจะเรียกเราตลอดทุกชั่วอายุ” (อพยพ 3:15) พระเจ้ายังตรัสอีกว่า “เรา ได้ไว้ชีวิตเจ้าก็เพื่อจุดประสงค์ข้อนี้เอง คือเพื่อเราจะได้สำแดงฤทธิ์อำนาจของเราแก่เจ้า และเพื่อนามของเราจะประกาศไปทั่วโลก” (อพยพ 9:16) โมเสสกล่าวว่า “ข้าพเจ้าจะประกาศพระนามของพระยาห์เวห์ ขอสดุดีความยิ่งใหญ่ของพระเจ้าของเรา!” (เฉลยธรรมบัญญัติ 32:3) พระเจ้าบอกชนอิสราเอลว่า เมื่อพวกเขาสาบานโดยออกพระนามของพระเจ้า พวกเขาจะต้องไม่สาบานเท็จ (เลวีนิติ 19:12)⁶ ผู้เขียนสดุดีเขียนไว้ว่า “จงขอบพระคุณพระยาห์เวห์ จงร้องออกพระนามของพระองค์ จงให้ประชาชาติทั้งหลายรู้ถึงสิ่งที่พระองค์ได้ทรงกระทำ” (สดุดี 105:1)

⁴ เยเรมีย์ 29:10 “พระยาห์เวห์ตรัสตั้งนี้ว่า ‘เมื่อครบ 70 ปีแห่งบาบิโลนแล้ว เราจะเยี่ยมเยียนพวกเจ้าและจะให้คำสัญญาของเราสำเร็จ เพื่อเจ้าและจะนำเจ้ากลับมาสู่สถานที่นี้’”

⁵ ฉบับมาตรฐาน 2011 แปลว่า “โอ คนอิสราเอล จงฟังเถิด พระยาห์เวห์ พระยาห์เวห์เท่านั้นทรงเป็นพระเจ้าของเรา”

⁶ เลวีนิติ 19:12 “ห้ามสาบานออกนามของเราเป็นความเท็จ ทำให้พระนามพระเจ้าของเราเป็นที่เหยียดหยาม เราคือยาห์เวห์”

ธรรมเนียมปฏิบัติสั่งให้คนอิสราเอลประกาศพระนามของพระเจ้า แต่หลังจากที่ถูกเนรเทศ พวกเขาก็ไม่กล้าเอ่ยพระนามของพระเจ้าอีกต่อไป ไม่มีตัวอย่างพระคัมภีร์หรือแม้แต่ประวัติศาสตร์ในเรื่องนี้มาก่อน ก่อนการถูกเนรเทศ ชาวอิสราเอลจะอ่านออกเสียงพระนามของพระยาห์เวห์ซึ่งจะพบในเกือบทุกหน้าของพระคัมภีร์ของพวกเขาไปจนถึงข้อสุดท้ายของมาลาคี แต่หลังจากการถูกเนรเทศ พวกเขาก็ไม่ออกเสียงพระนามของพระองค์อีกต่อไป ด้วยความกลัวและความยำเกรงพระยาห์เวห์ ครั้งใหม่นี้พวกเขาตระหนักดีว่า ถ้าพวกเขาทำบาปต่อพระองค์อีก พวกเขาจะถูกทำลายชาติอีกครั้ง พวกเขาไม่อยากจะถูกเนรเทศอีก พวกเขาจึงตัดสินใจที่จะไม่เอ่ยพระนามของพระเจ้าอีก แทนที่จะเรียกพระองค์ว่า “พระยาห์เวห์” พวกเขาจึงเรียกพระองค์ว่า “อาโดนาย” (Adonai, องค์ผู้เป็นเจ้าของ)⁷

นั่นคือเหตุที่พระคัมภีร์ภาษากรีกฉบับเซปทัวจินต์ฉบับแปลภาษากรีกที่สำคัญที่สุดซึ่งแปลจากพระคัมภีร์ฮีบรูในศตวรรษที่หนึ่งและสองก่อนคริสตกาลนั้นไม่ได้ทับศัพท์ชื่อ “ยาห์เวห์” แต่ได้แปลทั้งคำ “ยาห์เวห์” และ “อาโดนาย” เป็น “คูริออส” (“*kurios*” หรือ “*Lord*”) พระคัมภีร์ฉบับเซปทัวจินต์ได้ทำตามวิธปฏิบัติของสมัยนั้น ซึ่งมีขึ้นสองสามศตวรรษก่อนหน้านั้น

พระนามของพระเจ้าในยุคของพระคัมภีร์ใหม่

ในยุคของพระคัมภีร์ใหม่ เซปทัวจินต์ได้กลายเป็นพระคัมภีร์ที่มีอิทธิพลในหมู่ชาวยิว (แม้จะมีพระคัมภีร์ภาษากรีกอีกสองสามฉบับที่นิยมน้อยกว่า) การที่ “Yahweh” (ยาห์เวห์) และ “Adonai” (อาโดนาย) ถูกแปลมาเป็น “*Lord*” (องค์ผู้เป็นเจ้าของ) ในฉบับเซปทัวจินต์จึงทำให้ชื่อ “Yahweh” (ยาห์เวห์) หายไปจากพระคัมภีร์ แต่พวกเขารู้มาโดยตลอดว่าพระยาห์เวห์เป็นใคร เมื่อคนยิวพูดถึง “พระเจ้า” หรือ “พระบิดา” เขาจะหมายถึงพระยาห์เวห์เสมอ ทุกคนต่างก็รู้ว่าพระเจ้าถูกเรียกว่าพระยาห์เวห์แม้จะไม่ได้ใช้คำว่า “ยาห์เวห์” ในพระคัมภีร์ก็ตาม

นั่นคือเหตุผลที่พระคัมภีร์ใหม่ไม่ได้เอ่ยถึงพระนาม “ยาห์เวห์” การไม่มีพระนาม “ยาห์เวห์” ปรากฏอยู่นั้น ไม่ได้เป็นปัญหาใหญ่สำหรับชาวยิวเพราะเขารู้ว่าพระเจ้าคือพระยาห์เวห์ เมื่อไรก็ตามที่เปาโลพูดถึง “พระเจ้า” หรือ “พระบิดา” หรือ “องค์ผู้เป็นเจ้าของ” (เมื่อกล่าวถึงพระเจ้า) เขาจะหมายถึงพระยาห์เวห์เสมอ เขายังได้บอกชาวต่างชาติในโครินธ์ว่า พระเจ้าคือ “พระเจ้าพระบิดาของเรา” (1 โครินธ์ 1:3)⁹ เพราะคนต่างชาติไม่เข้าใจว่าความสัมพันธ์ของพวกเขากับพระยาห์เวห์นั้นเป็น

⁷ “Adonai” หรือ “องค์เจ้านาย” (“*Lord*”)

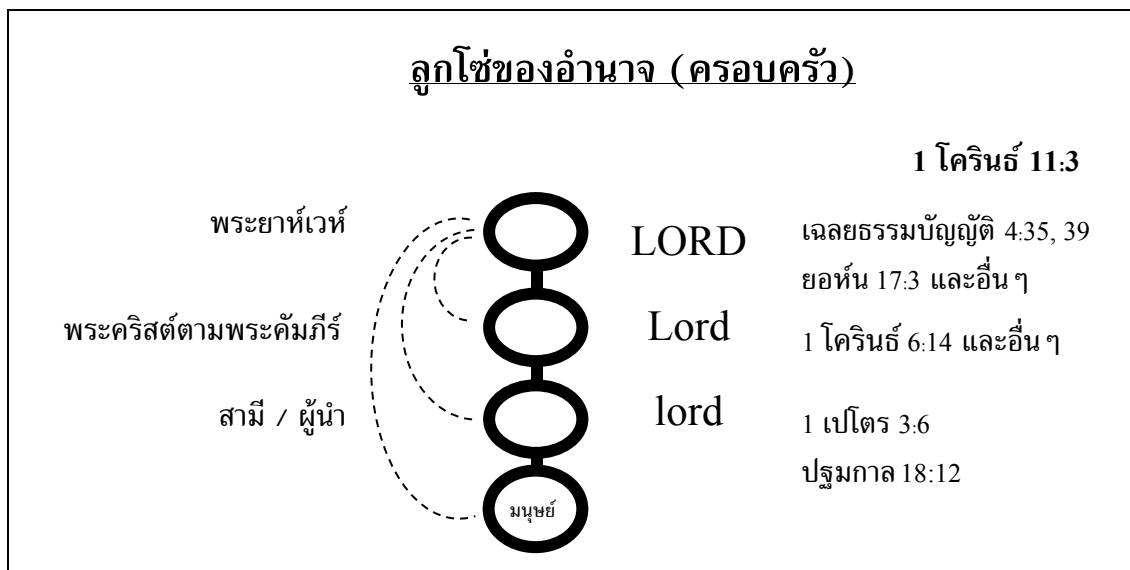
⁸ Septuagint พระคัมภีร์เดิมภาษากรีกที่แปลมาจากพระคัมภีร์เดิมภาษาฮีบรู

⁹ 1 โครินธ์ 1:3 “ขอพระคุณและสันติสุขจากพระเจ้าพระบิดาของเรา และจากพระเยซูคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าดำรงอยู่กับท่าน”

เหมือนบุตรกับบิดา แต่ในหมู่ชาวยิวในศตวรรษแรกนั้น ไม่มีความจำเป็นต้องสะกดพระนาม “พระยาห์เวห์” ไว้ในพระคัมภีร์ใหม่

แต่พอมาถึงศตวรรษที่สาม การไม่มีพระนามของ “พระยาห์เวห์” ปรากฏในพระคัมภีร์ใหม่ได้ กลายเป็นปัญหาร้ายแรง เพราะพระเยซูกำลังถูกยกให้อยู่ในระดับเดียวกับพระยาห์เวห์ ที่เพิ่มความสับสนก็คือคำ “องค์ผู้เป็นเจ้า” ที่ใช้กับทั้งพระยาห์เวห์และพระเยซู แม้ว่าเดิมที่นั่นจะมีความหมายแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง แต่ความคิดของคนต่างชาติไม่ได้แยกความแตกต่างระหว่างสองความหมายของคำว่า “องค์ผู้เป็นเจ้า” ซึ่งต่างจากชาวยิวที่รู้ความแตกต่างระหว่าง “องค์ผู้เป็นเจ้า”(Lord) ที่หมายถึงพระยาห์เวห์ และ “องค์ผู้เป็นเจ้า” (Lord) ที่หมายถึงพระเยซู และแม้แต่ “ท่าน”¹⁰ (Lord) ที่หมายถึงอาจารย์หรือบุคคลที่น่านับถือ ยิ่งกว่านั้นผู้หญิงก็ยังเรียกสามีของเธอว่า “นาย”¹¹ (lord) คำเรียกว่า “องค์ผู้เป็นเจ้า” (Lord) ที่มีความหมายต่าง ๆ นี้กำลังเริ่มสร้างความสับสนให้กับความคิดของชาวต่างชาติ แม้ว่ามันจะไม่ได้มีปัญหาเกี่ยวกับความคิดของชาวยิวก็ตาม

รูปที่ 1 แสดงให้เห็นความหมายต่างๆของคำว่า “Lord” (องค์ผู้เป็นเจ้า) ในวงกลมด้านล่างคือ “มนุษย์” (ตัวอักษรจีนคือ “人”)

รูปที่ 1

¹⁰ ยอห์น 8:11 นางทูลว่า “ท่านเจ้าข้า ไม่มีใครเลย” ฉบับมาตรฐาน 2011 (She said, “No one, Lord.” John 8:11 NAU)

¹¹ ปฐมกาล 18:12 “นางซาราห์จึงหัวเราะในใจพูดว่า ข้าพเจ้าแก่แล้ว นายของข้าพเจ้าก็แก่ด้วย” ฉบับไทยคิงเจมส์ (“After I have become old, shall I have pleasure, my lord being old also?” Genesis 18:12 NAU)

ดังที่เห็นในรูปที่ 1 พระยาห์เวห์ถูกเรียกว่า “Lord” (องค์ผู้เป็นเจ้าของ หรือองค์เจ้านาย) พระคริสต์ก็ถูกเรียกว่า “Lord” และสามีหรือผู้นำก็ถูกเรียกว่า “Lord” (เจ้านาย) 1 เปโตร 3:6¹² (เปรียบเทียบปฐมกาล 18:12) บอกเราว่าซาราห์เรียกอับราฮัมสามีของเธอว่า “นาย” (κύριος, *kurios*) ซึ่งเป็นคำกรีกคำเดียวกับ “Lord” เหมือนคำเรียกพระเยซูและคำเรียกพระยาห์เวห์ พระคัมภีร์ใหม่มีตัวอย่างของหลายคนที่ยกพระเยซูว่า “Lord” ในความหมายว่าอาจารย์หรือบุคคลที่เคารพนับถือ บางครั้งในพระกิตติคุณยอห์นเมื่อใช้คำภาษากรีกว่า “Lord” กับพระเยซู พระคัมภีร์ภาษาอังกฤษจะแปลว่า “ท่าน” (“Sir” เช่น ยอห์น 4:11, 15, 19, 49)¹³

การไม่แยกแยะให้เห็นความหมายต่างๆ ของคำ “Lord” ทำให้เกิดความสับสนอย่างมากในคริสตจักรของคนต่างชาติ ความสับสนไม่ได้มาจากพระคัมภีร์ภาษาฮีบรู ซึ่งสอนไว้อย่างชัดเจนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระยาห์เวห์ (เช่น “นอกจากเราแล้ว ไม่มีพระเจ้าอื่นใด” อีสยาห์ 44:6, 8)¹⁴

ลูกโซ่ของอำนาจ

คำเรียกว่า “Lord” ระบุระดับของอำนาจที่อยู่ในลูกโซ่ของอำนาจที่ทำงานภายในครอบครัว (ซึ่งรวมถึงพระกายของพระคริสต์) เราจะเห็นสิ่งที่คล้ายกันใน 1 โครินธ์ 11:3 “บัดนี้ขอให้ท่านตระหนักว่า พระคริสต์ทรงเป็นศีรษะของชายทุกคน และชายเป็นศีรษะของหญิง และพระเจ้าทรงเป็นศีรษะของพระคริสต์” (ฉบับ NIV) ลูกโซ่ของอำนาจนี้แสดงไว้ในรูปที่ 1

รูปที่ 2 แสดงให้เห็นลูกโซ่ของอำนาจในพันธกิจรับใช้ต่างๆ ของคริสตจักรตาม 1 โครินธ์ 12:28

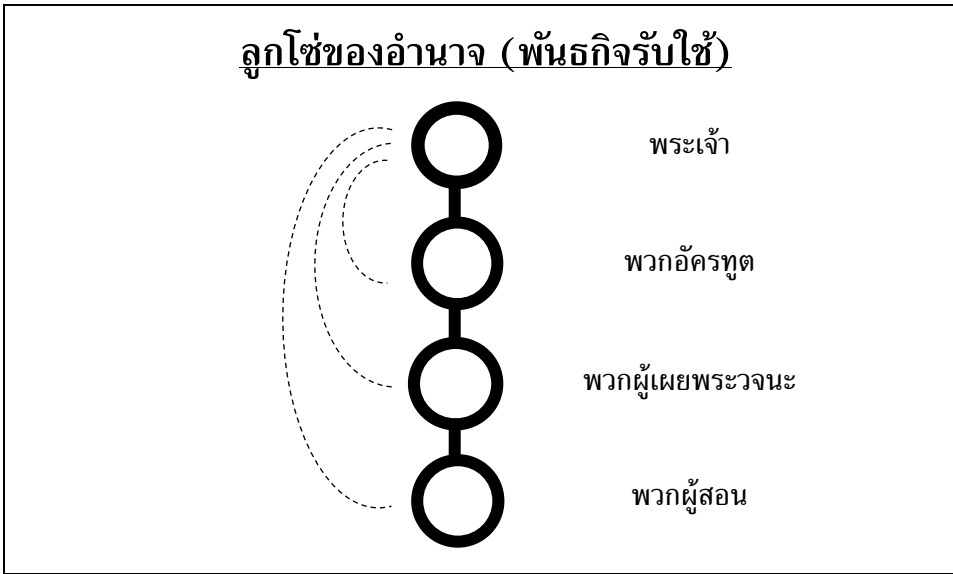
และในคริสตจักร พระเจ้าได้ทรงตั้งบรรดาอัครทูตเป็นอันดับแรก สองคือบรรดาผู้เผยพระวจนะ สามคือบรรดาผู้สอน จากนั้นคือผู้ทำการอัครรรย แล้วก็มีผู้มีของประทานในการรักษาโรค พวกที่ให้ช่วยเหลือผู้อื่น พวกผู้มีของประทานในการบริหารจัดการ และพวกที่พูดภาษาต่างๆ (ฉบับ NIV)

¹² 1 เปโตร 3:6 “เช่นนางซาราห์เชื่อฟังอับราฮัมและเรียกท่านว่านาย”

¹³ ยอห์น 4:15 นางทูลพระองค์ว่า “ท่านเจ้าคะ ขอน้ำนั้นให้ดิฉันเถิด (The woman said to Him, “Sir, give me this water”)

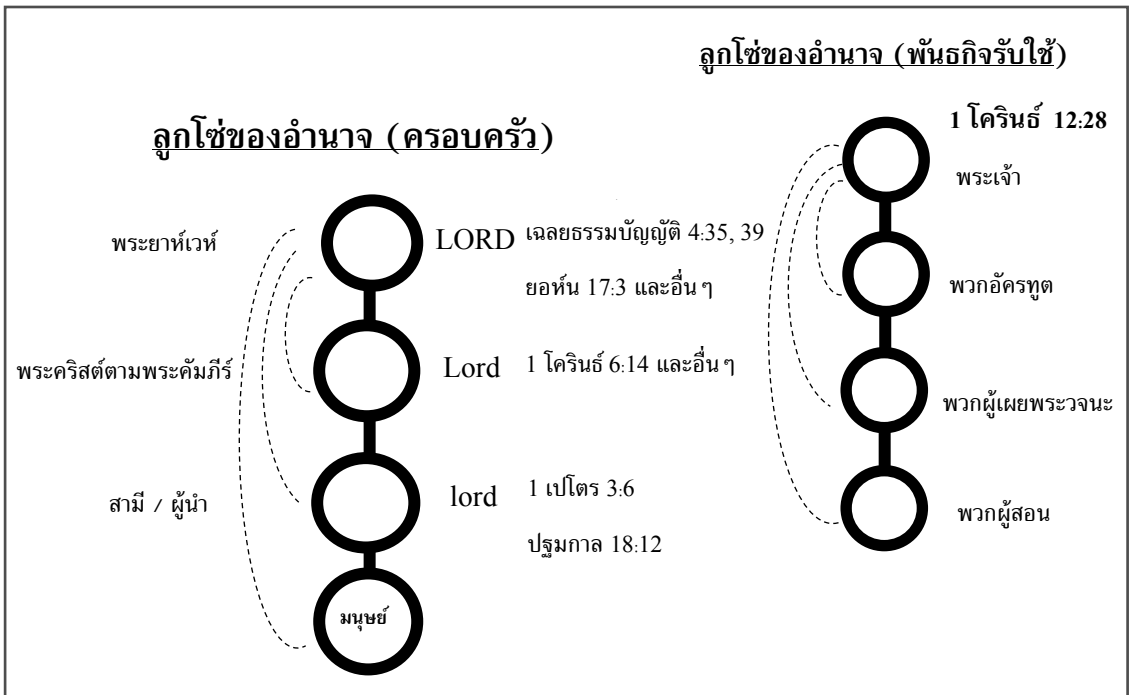
¹⁴ อีสยาห์ 44:6 “พระยาห์เวห์ผู้ทรงฤทธิ์ตรัสตั้งนี้ว่า “เราเป็นปฐมและเราวสาน นอกเหนือจากเราแล้วไม่มีพระเจ้าอื่นใด”

อีสยาห์ 44:8 “มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากเราหรือ? ไม่มีเลย ไม่มีพระติลาอื่นใดอีก เราไม่รู้จักสักองค์เดียว” (ฉบับมาตรฐาน 2011)

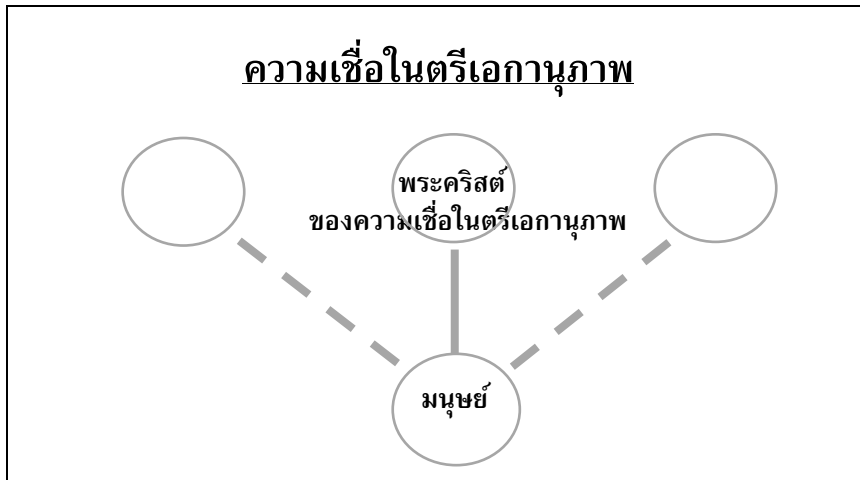
รูปที่ 2

รูปที่ 3 รวมรูปที่ 1 กับรูปที่ 2

รูปที่ 3

รูปที่ 4 แสดงให้เห็นโครงสร้างของความเชื่อในตรีเอกานุภาพ

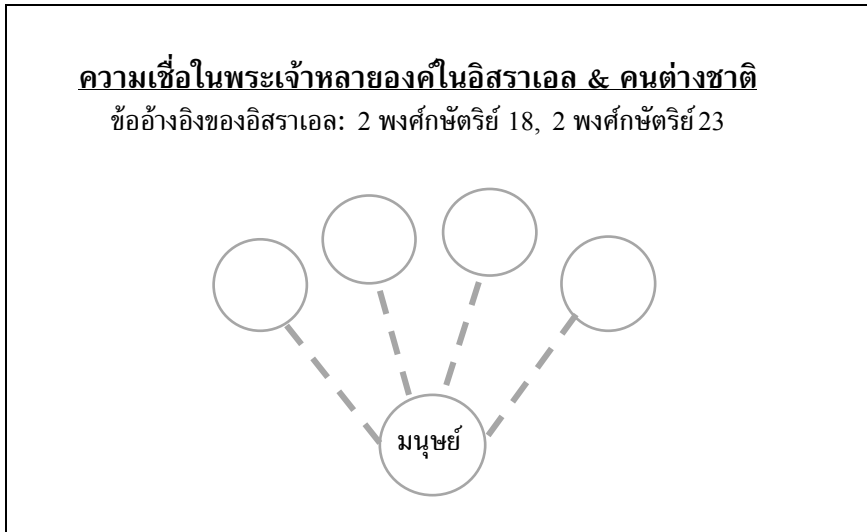

รูปที่ 4

ด้านล่างสุดของโครงสร้างความเชื่อในตรีเอกานุภาพคือมนุษย์ (人)¹⁵ วงกลมสามวงด้านบนนั้น แทนพระเจ้าพระบิดา พระเจ้าพระบุตร (พระคริสต์ของความเชื่อในตรีเอกานุภาพ) และพระเจ้าพระวิญญาณ ในความเชื่อตรีเอกานุภาพ วงกลมทั้งสามวงจะวางเรียงอยู่ในระดับเดียวกันจากซ้ายไปขวามีเส้นสามเส้นเชื่อมต่อทั้งสามพระองค์กับมนุษย์ แต่มีเพียงเส้นตรงกลางเท่านั้นที่เป็นเส้นทึบ นั่นก็เป็นเพราะผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพมีแนวโน้มที่จะสัมพันธ์กับพระคริสต์มากกว่ากับพระบิดาหรือกับพระวิญญาณ นี่ตรงกันข้ามกับความเชื่อว่าพระเจ้ามีเพียงองค์เดียวที่มีเพียงบุคคลเดียวเท่านั้น (พระเจ้า) ที่อยู่ด้านบนสุด แต่ในความเชื่อตรีเอกานุภาพจะมีสามบุคคล

รูปที่ 5 แสดงให้เห็นถึงความเชื่อในพระเจ้าหลายองค์ ความเชื่อในพระเจ้าหลายองค์ได้ปฏิบัติกันอย่างกว้างขวางในโลกของคนต่างชาติ และแม้แต่ในอิสราเอลก็ได้ปฏิบัติกันช่วงหนึ่งเต็มๆ ของประวัติศาสตร์ เฮเซคียาห์ (2 พงศกัศัตร์ 18) และโดยเฉพาโยสียาห์ (2 พงศกัศัตร์ 23) ได้ใช้มาตรการอย่างหนักในการกวาดล้างการไหว้รูปเคารพและความเชื่อในพระเจ้าหลายองค์ในอิสราเอล แม้ว่าจะมีผลเพียงช่วงระยะสั้นๆ

¹⁵ คำภาษาจีนแปลว่า “มนุษย์” อ่านว่า “เหริน”

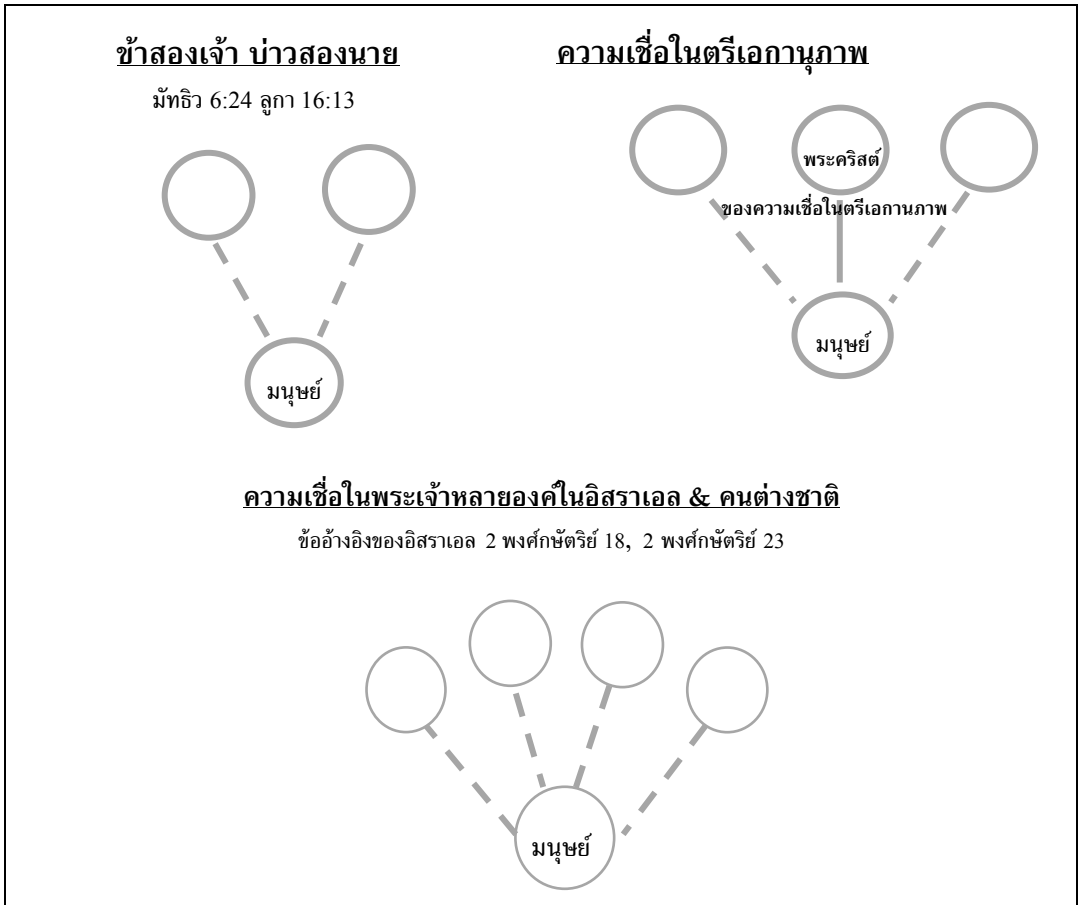

รูปที่ 5

ในรูปที่ 5 มนุษย์จะอยู่ด้านล่างสุดโดยมีพระเจ้าหลายองค์อยู่เหนือเขา มีความแตกต่างในโครงสร้างเพียงเล็กน้อยระหว่างความเชื่อในพระเจ้าหลายองค์ (รูปที่ 5) กับความเชื่อในตรีเอกานุภาพ (รูปที่ 4) ถ้าเราเอางกลมในรูปที่ 5 มาเรียงในแนวเดียวกัน ก็จะเห็นความคล้ายคลึงกันกับความเชื่อในตรีเอกานุภาพชัดยิ่งขึ้น ในความเชื่อในพระเจ้าหลายองค์ก็มีพระเจ้าหลายระดับ ดังนั้นวงกลมในรูปที่ 5 จึงไม่ได้จัดเรียงไว้ในแนวเดียวกัน แต่ในทางปฏิบัติจริงของการเชื่อพระเจ้าหลายองค์นั้นจะมีพระเจ้าหนึ่งหรือสององค์ที่ได้รับความนับถือจากผู้คนมากกว่าองค์อื่นๆ พระเจ้าบางองค์ก็สำคัญมากกว่า และบางองค์ก็สำคัญน้อยกว่า และมนุษย์จะสัมพันธ์กับองค์ที่เขาเลือก ในรูปที่ 5 เราจะเห็นพระเจ้าสี่องค์ แต่จริงๆ แล้วเราสามารถจะมีห้า หก หรือเจ็ด หรือแปดองค์ก็ได้ หรือจะมีถึงพันล้านองค์ด้วยซ้ำ เหมือนในประเทศอินเดีย

ในรูปที่ 5 เส้นที่เชื่อมต่อระหว่างมนุษย์กับพระเจ้าเหล่านี้ไม่ใช่เส้นทึบแต่เป็นเส้นประ เพราะในทางปฏิบัติแล้วผู้เชื่อในพระเจ้าหลายองค์มักจะนมัสการพระเจ้าที่พวกเขาเลือกเพียงองค์เดียว เช่น เทพเจ้าจูปีเตอร์ในอาณาจักรโรมัน หรือ “เจ้าแม่กวนอิม” (เทพีแห่งความเมตตา) และ “เทพเจ้ากวนอู”¹⁶ ในประเทศจีน

¹⁶ 观音 (Guanyim), 关公 (Guangong) เทพเจ้าแห่งความซื่อสัตย์

รูปที่ 6

ความเชื่อในตรีเอกานุภาพและความเชื่อในพระเจ้าหลายองค์

รูปที่ 6 ซึ่งเป็นการรวมรูปที่ 4 กับรูปที่ 5 มีโครงสร้างเพิ่มที่เรียกว่า “ข้าสองเจ้า บ่าวสองนาย” ตามมัทธิว 6:24 (มีข้อที่เหมือนกันในลูกา 6:13)

“ไม่มีใครรับใช้สองนายได้ เพราะเขาย่อมเกลียดนายคนหนึ่งและรักนายอีกคนหนึ่ง หรือเขาจะภักดีต่อนายคนหนึ่งและชังนายอีกคนหนึ่ง ท่านจะรับใช้พระเจ้าและเงินทองพร้อมกันไม่ได้” (มัทธิว 6:24 ฉบับ NASB)

ไม่มีใครสามารถรับใช้ “สองนาย” (คำภาษากรีกคือ “κύριος, kurios” หรือ “lord”) ได้ ข้อนี้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า เหตุใดเราจึงต้องเป็นผู้ที่เชื่อในพระเจ้าเพียงองค์เดียว เราไม่สามารถจะมีสองนายหรือสององค์ผู้เป็นเจ้าของที่มีสถานะเท่ากันได้ เพราะในทางปฏิบัติจริงแล้ว เราจะภักดีกับคนหนึ่งและจะชังอีกคนหนึ่ง แล้วยิ่งกว่านั้นเราจะสามารถปรนนิบัติพระเจ้าทั้งสามพระองค์ในความเชื่อตรีเอกานุภาพที่มีสถานะเท่า ๆ กัน ซึ่งเป็นกรณีพิเศษของความเชื่อในพระเจ้าหลายองค์ได้อย่างไร สิ่งนี้เป็นไปไม่ได้ในทางปฏิบัติ ด้วยเหตุนี้ในรูปที่ 4 (ความเชื่อในตรีเอกานุภาพ) จึงมีเส้นทึบไปที่พระเยซูและเส้นประไปที่พระบิดาและพระวิญญาณ ในเมื่อคุณไม่สามารถจะปรนนิบัติสองนายได้ นี่จึงยังไม่ต้องพูดถึงการปรนนิบัติถึงสามพระองค์ ถ้าเรามีองค์ผู้เป็นเจ้าของอยู่ตรงหน้าเราถึงสามพระองค์ เราจะปรนนิบัติรับใช้พระองค์ไหน? คุณจะไม่สามารถจะภักดีกับทั้งสามพระองค์ได้ นั่นคือเหตุผลที่ในทางปฏิบัติแล้ว คนทั้งหลายจึงอธิษฐานกับหนึ่งในสามพระองค์เท่านั้น ซึ่งมักจะเป็นพระเยซูเสมอ ดังนั้นเส้นทึบที่เชื่อมกับวงกลมจึงแทนพระเจ้าพระบุตร

ความเชื่อในพระเจ้าหลายองค์มีพระเจ้ามากกว่าความเชื่อในตรีเอกานุภาพเสียอีก แต่ปัญหาของความเชื่อในพระเจ้าหลายองค์ไม่ได้เลวร้ายในเชิงคุณลักษณะไปกว่าความเชื่อในตรีเอกานุภาพ นั่นก็เป็นเพราะในทางปฏิบัติแล้ว พวกเขาเลือกพระเจ้าหนึ่งองค์และจดจ่อกับการนมัสการพระเจ้าองค์นั้น การนมัสการพระเจ้าหนึ่งองค์ในความเชื่อพระเจ้าหลายองค์ที่เรียกกันว่า “ความเชื่อพระเจ้าหลายองค์แต่บูชาเพียงหนึ่งองค์”¹⁷ นั้นหมายถึงการเชื่อในพระเจ้าหลายองค์แต่จะนมัสการเพียงแค่องค์เดียวจากทั้งหมด ความเชื่อว่ามีพระเจ้าเพียงองค์เดียวก็นมัสการพระเจ้าองค์เดียวเช่นกัน แต่ข้อแตกต่างที่สำคัญคือไม่ยอมรับพระเจ้าอื่นได้อีก

หลังจากที่อิสราเอลกลับมาจากการถูกเนรเทศ พวกเขาก็ทั้งพระเทียมเท็จทั้งหมดและนมัสการพระยาห์เวห์พระเจ้าเที่ยงแท้เพียงองค์เดียว พวกเขาได้รับบทเรียนแล้ว อันตรายจากการพยายามปรนนิบัติสองนายหรือสองเจ้า ได้พิสูจน์ให้เห็นจริงในกรณีของชาวอิสราเอลและต่อมาก็คับคริสตจักรที่เชื่อในตรีเอกานุภาพ มนุษย์ไม่สามารถจะจับจ้องอยู่กับวัตถุสองสิ่งในเวลาเดียวกันได้ หากตาของคุณพยายามจ้องไปที่วัตถุสองสิ่งที่แตกต่างกัน ท้ายที่สุดแล้วตาของคุณจะเหลือ ถ้าคุณมองไปไกลๆ และผ่อนสายตา ภาพทั้งสองจะแยกออกจากกัน เป็นภาพที่ไม่ชัดเจน คุณจะมองภาพไหนก็ไม่ชัดทั้งคู่ และในทำนองเดียวกัน คุณจะไม่สามารถจะปรนนิบัติสองนายหรือสองเจ้าได้ นั่นคือเหตุผลที่พระเยซูทรงยืนยันว่ามีพระเจ้าเดียวเท่านั้น

¹⁷ Henotheism

ในความเชื่อว่าพระเจ้ามีเพียงองค์เดียวดังที่แสดงให้เห็นในรูปที่ 3 นั้น เส้นที่เชื่อมต่อกันจะเป็นแนวตั้ง เส้นเหล่านั้นไม่ได้แผ่ออกเหมือนของความเชื่อในพระเจ้าหลายองค์หรือความเชื่อในตรีเอกานุภาพ มีโครงสร้างคำสั่งอย่างชัดเจนและลูกโซ่ของอำนาจที่ขึ้นไปและลงมาโดยไม่มี ความคลุมเครือ

การยกพระคริสต์ให้สูงขึ้น

เมื่อได้เห็นลักษณะพื้นฐานของความเชื่อว่าพระเจ้ามีหลายองค์ กับความเชื่อว่าพระเจ้ามีเพียงองค์เดียว เราจึงกลับมาที่คำถามที่ว่าทำไมพระนาม “ยาห์เวห์” จึงไม่ได้ถูกกล่าวถึงในพระคัมภีร์ใหม่เมื่อยอห์น หรือเปาโล หรือเปโตรเขียนส่วนของพวกเขาในพระคัมภีร์ใหม่นั้น และเมื่อใดก็ตามที่พวกเขาพูดถึงพระเจ้า พวกเขา ก็จะหมายถึงพระยาห์เวห์เสมอ พวกเขาจึงไม่จำเป็นต้องระบุว่าพวกเขา กำลังพูดถึงพระเจ้าองค์ไหนอยู่ เพราะสำหรับพวกเขาและผู้อ่านของพวกเขาที่เป็นชาวยิวต่างก็รู้ว่า มีพระเจ้าเพียงองค์เดียวเท่านั้น

เรื่องนี้กลายเป็นปัญหาในแค่ช่วงสองหรือสามร้อยปีต่อมา เมื่อคริสตจักรของคนต่างชาติได้ตั้งพระคริสต์ตามพระคัมภีร์ไปหาพระคริสต์ตามความเชื่อในตรีเอกานุภาพแทน ในรูปที่ 1 คุณลองนึกภาพการดึงวงกลมที่สอง (พระคริสต์ตามพระคัมภีร์) ออกจากลูกโซ่ของอำนาจ แล้วเอามาวางในระดับเดียวกันกับวงกลมแรก (พระยาห์เวห์) เมื่อวงกลมสองวงมาอยู่ในตำแหน่งที่เท่ากัน คุณคิดว่าใครจะเป็นผู้มีอำนาจเหนือ? ในทางปฏิบัติแล้ว วงกลมทั้งสองไม่สามารถจะอยู่ในตำแหน่งที่เท่ากันด้วยซ้ำ เพราะว่าวงกลมที่เป็นตัวแทนของพระคริสต์จะผลักวงกลมที่เป็นตัวแทนของพระยาห์เวห์ออกไป นั่นคือสิ่งที่เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์กับความเชื่อตรีในเอกานุภาพ ดังนั้นโครงสร้างของผู้ที่มีอำนาจเหนือใน 1 โครินธ์ 11:3¹⁸ จึงไม่มีอีกต่อไป และสิ่งที่เรามีก็คือโครงสร้างใหม่ที่ไม่ต่างอะไรจากความวิบัติ เพราะมันหมายความว่าตอนนี้พระยาห์เวห์พระบิดาได้ถูกผลักออกไปและพระเยซูก็เข้ามาครองแทนที่พระองค์ในลูกโซ่ของอำนาจ

พระนาม “ยาห์เวห์” ไม่ได้ถูกกล่าวถึงในพระคัมภีร์ใหม่ก็เพราะไม่จำเป็นต้องทำเช่นนั้น โอกาสที่จะสับสนนั้นไม่มีเลยจนเมื่อต่อมาภายหลังในประวัติศาสตร์ของคริสตจักร ราวศตวรรษที่สามเมื่อความเชื่อในพระเจ้าหลายองค์ปรากฏให้เห็นโดยใช้ความเชื่อในตรีเอกานุภาพมาบังหน้า ความสับสนอย่างมากจึงเกิดขึ้นเมื่อคนอ่านพระคัมภีร์ใหม่ คำว่า “พระเจ้า” นี้ใช้อ้างถึงพระบิดา หรืออ้างถึงพระคริสต์ หรืออ้างถึงพระวิญญาณบริสุทธิ์กันแน่? ในทางปฏิบัติแล้ว คริสเตียนในสมัยนั้นก็เหมือนกับ

¹⁸ 1 โครินธ์ 11:3 “ขอให้ท่านตระหนักว่าพระคริสต์ทรงเป็นศีรษะของชายทุกคน และชายเป็นศีรษะของหญิง และพระเจ้าทรงเป็นศีรษะของพระคริสต์”

คริสเตียนในสมัยนี้ที่อ่านคำว่า “พระเจ้า” เป็นพระคริสต์ ซึ่งเป็นการตีความที่ผิดไปจากพระคัมภีร์อย่างสิ้นเชิง

เพื่อหลีกเลี่ยงจากความสับสนนี้ คุณควรเรียนรู้ที่จะคิดอย่างผู้ที่เชื่อว่าพระเจามีเพียงองค์เดียว คือทุกครั้งที่คุณเห็นคำ “พระเจ้า” หรือ “พระบิดา” ก็ให้อ่านว่า “พระยาห์เวห์” เพื่อที่คุณจะได้ปรับความคิดของคุณให้เข้ากับรูปแบบของพระคัมภีร์ใหม่ ผู้เขียนพระคัมภีร์ใหม่ไม่จำเป็นต้องเอ่ยพระนาม “พระยาห์เวห์” แต่ในวันนี้เราต้องทำให้พระนามของพระองค์กระจ่างและชัดเจน

คุณอาจจะคุ้นกับการเปรียบเทียบของความเชื่อในตรีเอกานุภาพ ที่พระเจ้าเป็นเหมือนกับไบโคลเวอร์¹⁹ โคลเวอร์เป็นพืชที่มีใบสามแฉก ถ้าเจอใบที่มีสี่แฉกก็ถือว่าโชคดี ไบโคลเวอร์ที่มีสามแฉกได้กลายมาเป็นสัญลักษณ์ของประเทศไอร์แลนด์เพราะนักบุญแพทริก²⁰ นักบุญอุปการีของไอร์แลนด์ที่เชื่อกันว่าเป็นผู้ใช้ตัวอย่างนี้สอนความเชื่อเรื่องตรีเอกานุภาพให้กับคนไอริช

รูปที่ 4 เข้ากันพอดีกับการเปรียบเทียบไบโคลเวอร์ โครงสร้างในแผนภาพนี้แสดงให้เห็นถึงการสนับสนุนในการเชื่อพระเจ้าหลายองค์ของความเชื่อในตรีเอกานุภาพ ความเชื่อในตรีเอกานุภาพนั้นเห็นได้อย่างชัดเจนว่าไม่ใช่ความเชื่อในพระเจ้าองค์เดียว ก่อนหน้านั้นผมได้แบ่งปันกับคุณเกี่ยวกับหนังสือความเชื่อที่ว่าพระเจามีเพียงองค์เดียว ที่เขียนโดยผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพหลายคน หนังสือเล่มนี้สนับสนุนความเชื่อที่ว่าพระเจามีเพียงองค์เดียวแต่ชื่อ แต่ต่อต้านความเชื่อในพระเจ้าเพียงองค์เดียวที่แท้จริง ผู้เขียนต่างก็ยอมรับอย่างถูกต้องว่า ความเชื่อที่แท้ในพระเจ้าเพียงองค์เดียวนั้นขัดแย้งกับสูตรพระเจ้าพระบิดา พระเจ้าพระบุตร และพระเจ้าพระวิญญาณบริสุทธิ์ของความเชื่อในตรีเอกานุภาพ ไม่ว่าคุณจะได้แย้งในทางใดก็ยังเป็นพระเจ้าสามพระองค์อยู่ดี

ผมหวังว่าคำถามที่ว่าทำไมพระนาม “ยาห์เวห์” จึงไม่ได้ถูกกล่าวถึงในพระคัมภีร์ใหม่จะได้รับความกระจ่าง คำตอบง่าย ๆ ก็คือว่า ไม่จำเป็นที่ผู้เขียนพระคัมภีร์ใหม่จะต้องเอ่ยพระนาม “ยาห์เวห์” เพราะทุกคนรวมถึงผู้อ่านของพวกเขาที่เป็นชาวยิวต่างรู้กันดีว่า ทุกครั้งที่เอ่ยถึงพระเจาก็คือการเอ่ยถึงพระยาห์เวห์ พระคัมภีร์ใหม่เขียนโดยชาวยิวและชาวยิวเหล่านี้ไม่ได้ออกเสียงพระนามของพระเจ้า เรื่องนี้กลายเป็นปัญหาใหญ่ในศตวรรษที่สอง ที่สาม ที่สี่และต่อมา สถานการณ์ไม่ได้ร้ายแรงมากนักในศตวรรษที่สอง แต่มาเป็นเรื่องร้ายแรงมากในศตวรรษที่สามและสี่ ซึ่งในเวลานั้นความเชื่อในตรีเอกานุภาพได้กลายเป็นคำสอนมาตรฐาน เมื่อมาถึงศตวรรษที่สี่ ความเชื่อในตรีเอกานุภาพก็ได้กำจัดทุกเสียงที่ไม่เห็นด้วยไปจนหมดสิ้น

¹⁹ Clover leaf

²⁰ St. Patrick

การขยายความ การตีความ และการมีประสบการณ์

เมื่อย้อนดูบทก่อน ๆ จะเห็นว่าสองสามบทแรกเป็นการขยายความในขณะที่สองสามบทก่อนหน้านี้นี้เป็นการตีความ²¹ การตีความมีความสำคัญยิ่งเพราะมันเป็นรากฐานของการขยายความพระคัมภีร์ เมื่อเราตีความพระคัมภีร์ข้อหนึ่ง เราจะนำเอาสิ่งที่อยู่ในข้อนั้นออกมาให้เห็นตามจริง ขณะเดียวกันก็ไม่ตีความโดยใส่ความคิดของเราเองเข้าไปในตัวบท ในทางกลับกัน การต่อเติมความ²²ก็คือการใส่ความคิดของตนเองเข้าไปในตัวบท ดังนั้นเมื่อเราทำการตีความอย่างถูกต้อง เราก็จะไม่ยอมใส่สิ่งใดซึ่งไม่ได้มีอยู่ในตัวบทเข้าไปในตัวบทนั้น

นอกจากการขยายความและการตีความแล้ว ยังมีประสบการณ์ซึ่งเป็นด้านที่สำคัญด้วย ผมให้การมีประสบการณ์เป็นส่วนสำคัญสุดท้ายและในลำดับที่เหมาะสม ถ้าผมได้เล่าประสบการณ์ของผมให้คุณฟังตั้งแต่ต้น แล้วคุณควรจะทำอะไร? คุณจะมาเชื่อเพราะประสบการณ์ของผมหรือ? คุณจะทำเช่นนั้นไม่ได้ เพราะไม่ว่าประสบการณ์ของผมจะดีสักแค่ไหนและน่าเชื่อถือสักแค่ไหน คุณก็ไม่จำเป็นต้องเชื่อ เพราะนั่นเป็นประสบการณ์ของผมเอง มันไม่ใช่ประสบการณ์ของคุณ ประสบการณ์ของผมอาจเป็นสะพานให้คุณก้าวไปสู่ความเชื่อ แต่ต้องไม่เป็นรากฐานความเชื่อของคุณ

เปาโลกล่าวว่า “ความเชื่อที่ท่านมีนั้น ก็ให้เป็นความเชื่อของท่านเองต่อพระพักตร์พระเจ้าเถิด” (โรม 14:22) ความเชื่อของเปาโลก็เป็นของเปาโล และประสบการณ์ของผมก็เป็นของผม เปาโลอาจบอกประสบการณ์ของเขากับคุณ แต่คุณจะพูดไม่ได้ว่า “เปาโลเห็นนิมิตเกี่ยวกับพระเยซู ดังนั้นผมจึงเชื่อในพระเจ้า” ถ้าตัวของผมเองยังไม่เคยเห็นพระเยซู แล้วทำไมผมจึงควรเชื่อเพราะสิ่งที่เปาโลเห็น? แล้วผมจะรู้ได้อย่างไรว่าประสบการณ์ของเขาเป็นของจริง? ประสบการณ์จะต้องถูกตรวจสอบด้วยพระคำของพระเจ้า แต่แม้หากจะตรงกับพระคำของพระเจ้า ก็ไม่ได้หมายความว่า คุณจะให้ความเชื่อของคุณขึ้นกับประสบการณ์ของคนอื่น นิมิตที่เปาโลเห็นพระเยซูบนถนนไปดามัสกัสนั้นไม่ใช่ประเด็นของการตีความหรือของพระคัมภีร์ เพราะพวกผู้เผยพระวจนะในพระคัมภีร์เดิมก็มีนิมิตเช่นกัน จะจริงหรือไม่ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง

โดยส่วนตัวแล้ว ผมไม่มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องประสบการณ์ของเปาโล เพราะผมก็เคยมีประสบการณ์ที่คล้ายกันแม้จะไม่เหมือนเสียทีเดียว และเมื่อคุณได้ยินเรื่องประสบการณ์ของผม คุณก็ต้องเช็คดูว่ามันสอดคล้องกับพระคัมภีร์หรือไม่ ถ้าคุณไม่มีประสบการณ์ที่คล้ายกัน คุณก็จะไม่มีหลักฐานของตัวเองในการยืนยัน แต่ถ้าคุณมีประสบการณ์ที่คล้ายกัน คุณก็จะพูดได้เต็มปากว่า “ผมรู้ว่าประสบการณ์จริงของเขา เพราะผมก็เคยมีประสบการณ์แบบนี้เหมือนกัน”

²¹ Exegesis

²² Eisegesis หรือการตีความเกินจากตัวบท

ส่วนคนที่ไม่มีประสบการณ์เหมือนเปาโลที่ได้เห็นและพูดคุยกับพระเยซู ก็อาจเห็นว่าการบอกเล่าประสบการณ์ของเปาโลเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นหรือไม่ก็คิดฟุ้งซ่าน ถ้าหากคุณไม่เคยขับผีแล้วคุณจะตีความเรื่องการขับผีในพระคัมภีร์ใหม่ได้อย่างไร? แต่ถ้าคุณเคยขับผี (เหมือนที่ผมเคย) คุณก็จะพูดได้ว่า “ผมรู้ว่าเรื่องนี้เป็นความจริง เพราะผมเองก็ขับผีด้วยฤทธิ์อำนาจของพระเจ้าเช่นกัน” คุณเชื่อเรื่องการขับผีตามสิ่งที่คุณได้อ่านในพระคัมภีร์ แต่เพราะคุณยังรู้เรื่องนี้จากประสบการณ์ของคุณเองด้วย การมีประสบการณ์เป็นเครื่องยืนยัน แต่ประสบการณ์ของผมนั้นไม่ใช่ประสบการณ์ของคุณ ผมสามารถบอกเล่าประสบการณ์ของผมได้ แต่คุณจะต้องประเมินสิ่งนั้นด้วย ผมไม่ได้ขอให้คุณมาเชื่อตามประสบการณ์ของผม คุณต้องเชื่อวางใจในพระคำของพระเจ้า

การขยายความ การตีความ และการมีประสบการณ์เป็นสาม “การ” ของการสอนพระคัมภีร์ และไม่มีส่วนไหนที่ไม่สำคัญ มันน่าสนใจที่ทั้งสามคำเริ่มด้วยคำว่า “การ”²³ ทั้งสามเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของการสอนพระคัมภีร์ ครูสอนพระคัมภีร์บางคนเก่งในการขยายความ แต่ไม่เก่งในการตีความ หรือไม่มีประสบการณ์กับพระเจ้า คุณคงนึกภาพออกถึงสิ่งที่ยังครอบคลุมไม่หมดจากคำสอนของพวกเขา

ยิ่งคุณรู้วิธีขยายความพระคำของพระเจ้ามากเท่าไร คุณก็จะเข้าใจการตีความได้ดียิ่งขึ้นเท่านั้น และเมื่อคุณมีประสบการณ์กับองค์ผู้เป็นเจ้า นั่นก็จะทำให้คำสอนของคุณมีพลัง ถ้าไม่มีประสบการณ์ การสอนของคุณก็เป็นแค่วิชาความรู้ และคุณก็แค่อธิบายพระคัมภีร์จากสมองของคุณ ประสบการณ์ทำให้คำสอนเป็นสิ่งที่ออกมาจากใจ ประสบการณ์จะให้ความมีชีวิตชีวาในคำเทศนาของคุณได้ยิ่งกว่าสิ่งอื่นใด เปาโลกล่าวว่า “ข้าพเจ้ารู้จักพระองค์ที่ข้าพเจ้าเชื่อ” (2 ทิโมธี 1:12) คุณจะพูดอย่างนั้นด้วยความมั่นใจไหม? มันขึ้นอยู่กับว่าคุณมีประสบการณ์มากแค่ไหน และขึ้นกับระดับการสื่อสารของคุณกับองค์ผู้เป็นเจ้า

ประสบการณ์ของผมกับพระเจ้าที่เชื่อว่าเจ้ามีเพียงองค์เดียว

ผมจะเล่าถึงประสบการณ์สักเล็กน้อย เมื่อมองย้อนกลับไปในชีวิตคริสเตียนของผม ผมเชื่อในตรีเอกานุภาพมาเป็นเวลานานเพราะเป็นหลักคำสอนที่ผมถูกสอนมา ผมไม่เคยสงสัยเลยว่าบรรดาอาจารย์ของผมกำลังพยายามหลอกลวงผม ดังนั้นผมจึงรับเอาความเชื่อในตรีเอกานุภาพด้วยความจริงใจโดยไม่สงสัยความตั้งใจดีของคนอื่น เนื่องจากไม่มีเหตุผลส่วนตัวที่จะสงสัยความเชื่อในตรี

²³ ต้นฉบับภาษาอังกฤษคือ “สาม E’s” เพราะทั้งสามคำขึ้นต้นด้วยคำว่า “ex” (exposition, exegesis และ experience)

เอกานุภาพ ผมจึงไม่ได้ใช้ดาบคมๆ ในการตีความกับความเชื่อเรื่องตรีเอกานุภาพ แต่ผมได้ทำสิ่งที่ตรงกันข้ามคือ ใช้ดาบนั้นปกป้องเหตุผลของความเชื่อในตรีเอกานุภาพ

แต่โดยพระเมตตาของพระเจ้าที่ได้เข้าใจในที่สุด ผมจึงทบทวนประสบการณ์ของผมใหม่อีกครั้ง เมื่อดูความเป็นมาในความสัมพันธ์สนธิทออันยาวนานของผมกับองค์ผู้เป็นเจ้า ผมจึงพยายามดูว่าผมเคยมีประสบการณ์ที่มีความสนิทสนมกับทั้งสามพระองค์อย่างเท่าๆ กันหรือไม่ แต่หลังจากที่ผมได้ทบทวนประสบการณ์ของผมแล้ว ผมก็ต้องตะลึงว่าในประสบการณ์ของผมนั้นผมได้รู้จักพระเจ้าเพียงองค์เดียวตลอดมา ผมไม่เคยรู้จักอีกสองพระองค์หรือแม้แต่อีกหนึ่งพระองค์เลย

เมื่อย้อนดูประสบการณ์ของคุณเอง คุณเคยเข้าเฝ้าที่เดียวกันสองหรือสามพระองค์ไหม? พูดอีกอย่างก็คือ ประสบการณ์ของคุณยืนยันความเชื่อว่ามีพระเจ้าเพียงองค์เดียวหรือความเชื่อว่ามีหลายพระองค์? เมื่อผมทบทวนจากประสบการณ์ของผม ผมไม่พบกับพระองค์อื่นเลย ตลอดมาผมได้พูดคุยสนิทสนมกับพระเจ้าเพียงองค์เดียว แล้วอีกสองพระองค์ของความเชื่อในตรีเอกานุภาพไปอยู่เสียที่ไหนล่ะ? พระเยซูดูเป็นจริงกับผมจนผมคิดว่าพระองค์ทรงเป็นพระเจ้า ผมไม่เคยมีประสบการณ์กับพระเจ้าองค์อื่นเลย ผมรู้สึกที่พระเจ้าเป็นพระเจ้าที่ผมพูดคุยด้วยตลอดเวลา แม้ว่าบางครั้งบางคราวผมจะรับรู้ถึงพระบิดาแม้ว่าผมจะไม่มีประสบการณ์กับพระองค์ก็ตาม

ผมพูดคุยกับพระองค์เดียวเท่านั้นคือพระเยซูและพระองค์ทรงเป็นหัวใจสำคัญในกระบวนการนี้ ประสบการณ์กับพระเจ้าของผมเป็นประสบการณ์กับพระเจ้าเพียงองค์เดียวเสมอ ประสบการณ์ของคุณแตกต่างจากของผมไหม? คุณเคยพูดคุยกับสามพระองค์ไหม? ผมหมายถึงประสบการณ์จริงไม่ใช่การฝึกจิตที่คุณกำลังพูดคุยกับสามพระองค์เหมือนพูดกับกำแพง ในการดำเนินชีวิตคริสเตียนของคุณ คุณเคยพูดคุยกับสามพระองค์ที่แตกต่างกันไหม? ถ้าคุณเคย แล้วคุณสัมพันธ์กับทั้งสามพระองค์อย่างเท่าๆ กันหรือไม่?

ผมเป็นผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพด้วยการชักนำให้เชื่อ แต่ก็ทำเหมือนกับผู้เชื่อในพระเจ้าเพียงองค์เดียวเพราะผมพูดคุยกับผู้เดียวเท่านั้น เป็นการพูดคุยที่ลึกซึ้งและหวานชื่น มีบางครั้งที่ผมรู้สึกว่ากำลังเดินอยู่ในสวรรค์บนดิน โดยไม่แน่ใจว่าผมอยู่ในสวรรค์หรืออยู่บนดินกันแน่

ตัวอย่างเช่น เช้าวันหนึ่งในลอนดอนทางเหนือ ผมกำลังคุกเข่าอธิษฐานอยู่ แล้วในทันใดนั้นผมก็มีประสบการณ์เหมือนถูกพาขึ้นไปในสวรรค์ ผมยังรู้สึกตัวและเห็นทุกสิ่งรอบๆ ตัวผมได้อย่างชัดเจน แต่ผมก็อยู่ในอีกมิติหนึ่ง ประสบการณ์นั้นยากที่จะอธิบายได้ คุณอยู่บนโลกแต่จิตวิญญาณก็อยู่ในอีกมิติหนึ่งซึ่งผมกำลังมีความสัมพันธ์สนิทที่ยอดเยี่ยมนี้กับพระเจ้า ผมมีสติสัจปัญญะดีกับทุกสิ่งที่อยู่รอบตัวผม เนื่องจากผมมีนัดตอนเที่ยงกับพี่น้องที่จะมาประชุมกันที่คริสตจักร ผมดูนาฬิกาของ

ผมแล้วพูดว่า “ได้เวลาไปแล้ว” แต่ผมไม่อยากจะจากไป ผมอยากจะอยู่พูดคุยอย่างสนิทสนมในสวรรค์กับองค์ผู้เป็นเจ้าของเจ้าต่อไปอีก

สุดท้ายผมจึงลุกขึ้นอย่างไม่รู้เต็มใจและเดินออกไปที่ถนน ผมต้องมองซ้ายมองขวาให้ดีเพราะคุณอาจเสียชีวิตบนถนนที่พลุกพล่านในกรุงลอนดอนนี้ได้ง่าย ๆ ถ้าคุณไม่คอยระวังเวลาไปไหนมาไหน ผมเดินไปจนถึงสถานที่ประชุม และยังอึดเอิบกับบรรยากาศในสวรรค์ที่ได้พูดคุยสนิทสนมกับองค์ผู้เป็นเจ้าของ เมื่อเดินมาถึงประตู องค์ผู้เป็นเจ้าของก็ตรัสว่า “เราพูดคุยกับเจ้าแค่ตรงนี้ จงเข้าไปประชุมเถอะ” ผมจึงเดินเข้าไปในบ้านนั้นและกลับสู่สภาพปกติดังเดิม

คุณมองเรื่องนี้อย่างไร? มีเพียงผู้เดียวเท่านั้นไม่ใช่สองหรือสาม พระเยซูได้ทรงเป็นศูนย์กลางของทั้งหมดนี้ ทรงเป็นผู้ที่ “โดยพระองค์” และ “ในพระองค์” สิ่งเหล่านี้จึงเกิดขึ้น คำเหล่านี้เป็นคำในพระคัมภีร์ที่เปาโลใช้เป็นประจำ และผมก็สามารถยืนยันได้จากประสบการณ์ในการใช้คำเหล่านั้นของเขา ผมได้มีประสบการณ์จริงกับพระเจ้า “ในพระคริสต์” และ “โดยพระคริสต์” คำวลีบุพบทดังกล่าวนี้เห็นได้ทั่วไปที่เปาโลใช้เกี่ยวกับพระคริสต์ นั่นจึงเป็นเหตุผลที่ผมเชื่ออยู่เสมอว่าพระเยซูคือพระเจ้า แม้ว่าพระคัมภีร์จะสอนว่ามีพระเจ้าเพียงองค์เดียวก็ตาม

ผมสนใจอยากรู้ว่าประสบการณ์ของคุณแตกต่างจากของผมหรือไม่ และที่จริงคุณได้พูดคุยกับพระองค์อื่น ๆ หรือไม่ และผมหวังว่าคุณกำลังพูดคุยกับพระยาห์เวห์ และไม่ใช่ผู้อื่นที่คุณไม่ควรจะพูดด้วย ผมรู้สึกขอบคุณที่องค์ผู้เป็นเจ้าของไม่ได้ปล่อยให้ผมหันเหไปจากพระเจ้าองค์เดียวนี้ เมื่อผมได้อ่านพระคัมภีร์อีกครั้ง ผมก็พูดกับตัวเองว่า “นี่เป็นความจริง ผมมีประสบการณ์กับพระเจ้าเพียงองค์เดียวเสมอมา!”

ความรักของผมที่มีต่อพระเยซูไม่ได้ขึ้นอยู่กับความเป็นพระเจ้าของพระองค์

เมื่อผมเริ่มที่จะเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ดีขึ้น ผมก็ต่อสู้กับคำถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพระเยซูกับพระเจ้า ถ้าพระเยซูไม่ใช่พระเจ้า แล้วพระองค์เป็นใคร? คำถามนั้นทำให้ผมงงมากขึ้นเพราะผมเคยคิดมาตลอดว่าพระเยซูคือบุคคลสำคัญในชีวิตของผม แต่เมื่อผมคิดถึงเรื่องนี้ ผมก็ตระหนักว่าแม้หากพระเยซูไม่ใช่พระเจ้า ก็ไม่ได้ทำให้ความสัมพันธ์ของผมกับพระองค์แตกต่างแต่อย่างใด หรือว่าความรักของผมที่มีต่อพระองค์จะลดน้อยลง

มีใครคิดจริงๆ ไหมว่าผมจะพูดกับพระเยซูว่า “พระเยซูเจ้าข้า ข้าพระองค์คิดว่าข้าพระองค์กำลังสัมพันธ์กับพระองค์ในฐานะที่ทรงเป็นพระเจ้า แต่ปรากฏว่าพระองค์ไม่ใช่พระเจ้า พระองค์ไม่สำคัญสักหน่อย?” ผมจะไม่พูดอย่างนั้นกับพระองค์แน่ มิตรภาพของผมกับพระองค์จะลดน้อยลงอย่าง

งั้นหรือ? ถ้าเป็นเช่นนั้นก็หมายความว่า มิตรภาพของผมนับกับพระองค์ก็ผิวเผินอย่างมากมาตั้งแต่ต้น เพราะขึ้นอยู่กับสถานะของพระองค์ ความจริงแล้วมันไม่สำคัญสำหรับผมเลยว่าพระเยซูจะทรงเป็นพระเจ้าหรือไม่เป็น พระองค์ทรงเป็นสหายที่ผมได้รู้จักมาทั้งชีวิตของผม ฉะนั้นพระองค์ก็จะเป็นสหายของผมตลอดไป

เรื่องนี้ทำให้ผมนึกถึงเพื่อนที่ดีของผมในเชียงใหม่ พ่อของเขาเป็นคนกวาดถนนในซอยของเรา ทั้งพ่อและแม่ของเขาก็เป็นคนรับใช้ที่ทำงานให้เพื่อนบ้านคนหนึ่ง ในช่วงตีจะมีห้องบนหลังคาตึกที่ให้เป็นที่พักอาศัยสำหรับคนรับใช้ คนรับใช้ของเพื่อนบ้านและคนรับใช้ของเราก็พักอาศัยอยู่ที่นั่น รวมทั้งคนรับใช้ของคนอื่น ๆ ด้วย

อยู่มาวันหนึ่งผมพบชายคนหนึ่งในซอยและเราก็มาเป็นเพื่อนที่ดีต่อกัน ผมมารู้ว่าเขาเป็นลูกของคนกวาดถนนก็เมื่อผมถามเขาว่า “คุณพักอยู่ที่ไหน?” เขาตอบว่า “ผมอยู่ตรงโน้นและพ่อแม่ของผมทำงานให้ครอบครัวโน้น” มันไม่สำคัญสำหรับผมเลยว่าเขาจะเป็นลูกของคนรับใช้ เขาเป็นคนน่ารักที่อายุรุ่นราวคราวเดียวกับผมและเราก็เข้ากันได้ดี

วันหนึ่งคุณพ่อของผมถามเรื่องเพื่อนของผมคนนั้นและครอบครัวของเขา ผมพูดว่า “พ่อแม่ของเขาเป็นคนรับใช้ของเพื่อนบ้านคนนั้น” คุณพ่อของผมพูดว่า “อะไรนะ ลูกของคนใช้หรือ?” เพื่อให้ความเป็นธรรมกับคุณพ่อของผม ท่านไม่ได้เป็นคนที่แบ่งชนชั้น แต่ในตอนนั้นท่านอาจคิดว่ามันคงไม่ค่อยดีต่อชื่อเสียงของเรา หากผมมีเพื่อนจากชนชั้นคนรับใช้ อย่างไรก็ตาม คุณพ่อของผมก็หยุดพูดเรื่องนี้และไม่ได้เอ่ยถึงอีกเลย

การที่ชายคนนี้เป็นลูกของคนรับใช้นั้นจะทำให้ความเป็นเพื่อนของเขากับผมลดน้อยลงไปไหม? มันไม่มีผลอะไรกับผมเลย อาจมีคนพูดว่าความรักและมิตรภาพทำให้คนตาบอด คุณจึงไม่สนใจฐานะทางสังคมของคนนั้น เรื่องทำนองนี้ก็เกิดขึ้นกับพระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ 8 ที่ทรงสละราชบัลลังก์เพื่อสมรสกับหญิงสามัญชน

ผมได้เดินกับพระเยซูมาตลอดชีวิตของผม แล้วผมจะรักพระองค์น้อยลง ถ้าพระองค์ไม่ใช่พระเจ้าหรือไม่ได้เท่าเทียมกับพระบิดาอย่างงั้นหรือ? มันก็ไม่ต่างกันเลยสำหรับผม ผมไม่สนใจสถานะของพระองค์เพราะผมรู้จักพระองค์และมีประสบการณ์กับพระองค์ เปโตรกล่าวว่าพระเยซูทรงมีค่าอันประเสริฐสำหรับท่านทั้งหลายที่เชื่อ (1 เปโตร 2:7) มันเป็นอย่างนั้นจริงๆ

พระเยซูหรือพระยาห์เวห์?

ไม่มีข้อสงสัยเลยว่า พระเยซูได้ทรงสอนความเชื่อว่าพระเจ้านั้นมีเพียงองค์เดียวอย่างแจ่มแจ้งและชัดเจนที่สุด (ยอห์น 17:3) ความคิดของพระองค์ที่เชื่อว่าพระเจ้านั้นมีเพียงองค์เดียวนั้นบางครั้งก็เผยให้เห็นในการสนทนาที่ดูเหมือนไม่เกี่ยวข้องกับความคิดที่ว่าพระเจ้านั้นมีเพียงองค์เดียว อย่างเช่น “ท่านจะเชื่อได้อย่างไร ถ้าท่านยอมรับคำสรรเสริญจากกันเอง แต่ไม่ชวนขวดยที่จะหาคำสรรเสริญที่มาจากผู้ทรงเป็นพระเจ้าแต่องค์เดียว” (ยอห์น 5:44 ฉบับ NIV) ในภาษากรีก “ผู้ทรงเป็นพระเจ้าแต่องค์เดียว” ก็คือ “*τοῦ μόνου θεοῦ*” (*tou monou theou*) ซึ่งเราก็มารู้จักคำว่า “monotheism” พระคัมภีร์ภาษาอังกฤษบางฉบับยกเลิกคำนี้โดยแปลเป็นคำว่า “คำสรรเสริญซึ่งมาจากพระเจ้าเท่านั้น”²⁴

ในที่สุด เมื่อผมได้เห็นความเชื่อในพระเจ้าองค์เดียวอย่างชัดเจนของพระเยซูในพระคัมภีร์ตอนต่างๆ อย่างเช่น มาระโก 12:28-34 ที่พระองค์ทรงยก “ขาม่า” (จากเฉลยธรรมบัญญัติ 6:4) ผมจึงได้ตระหนักว่าผมไม่ได้เชื่อตรงต่อคำสอนของพระองค์ ผมต้องการทำให้พระองค์เป็นพระเจ้าจากความรักที่ไปผิดทางของผมต่อพระองค์ แม้ว่าความเชื่อในตรีเอกานุภาพไม่ได้ทำให้พระองค์เป็นพระเจ้า ผมก็คงจะทำ เมื่อคุณรักใคร่สักคน คุณจะเทิดทูนคนนั้นอย่างลับหูลับตา อันตรายอย่างร้ายแรงของความรักก็คือ คุณจะเทิดทูนคนที่คุณรักอย่างลับหูลับตา และให้ผู้นั้นเข้ามาแทนที่พระเจ้า

เมื่อผมได้รู้ความจริงเกี่ยวกับความเชื่อว่าพระเจ้านั้นมีเพียงองค์เดียว ผมจะเปลี่ยนความคิดของผมและคิดว่าพระเยซูทรงเป็นมนุษย์ได้หรือไม่? ในความเชื่อว่าพระเจ้านั้นมีเพียงองค์เดียวมีเพียงสองทางเลือกเท่านั้นที่อยู่ตรงหน้าคุณ คือพระเยซูเป็นพระยาห์เวห์หรือว่าพระองค์ไม่ได้เป็น ถ้าพระองค์ไม่ใช่พระยาห์เวห์ พระองค์ก็ต้องเป็นมนุษย์ ถ้าพระองค์เป็นพระยาห์เวห์พระองค์ก็ไม่ใช่มนุษย์

ประสบการณ์ของผมที่เชื่อในตรีเอกานุภาพนั้นผิดธรรมดา เพราะผมสามารถจะเปลี่ยนไปมาระหว่างการพูดคุยกับพระเยซูและพูดคุยกับพระยาห์เวห์ได้อย่างลงตัวเหมือนที่ผมกำลังพูดคุยกับคนคนเดียวกัน นั่นทำให้ผมสงสัย แล้วพระเยซูเป็นพระยาห์เวห์หรือ? ถ้าพระองค์เป็นพระยาห์เวห์ พระองค์ก็ไม่ใช่มนุษย์ ถ้าอย่างนั้นเหตุไฉนจึงพูดถึงพระองค์ว่า พระเยซูคริสต์ผู้เป็นมนุษย์²⁵ หรืออาดัมคนหลัง²⁶ และพระองค์จะสามารถตายเพื่อคุณและผมได้อย่างไร? พระโลหิตของพระองค์จะช่วยผมได้อย่างไร? มีบางอย่างตรงนี้ที่ไม่สอดคล้องกัน

ในฐานะที่เคยเป็นผู้ที่ได้พูดคุยและสามัคคีธรรมกับพระเยซู เมื่อผมได้ตระหนักว่าผมกำลังกำลังทำสิ่งผิดที่มุ่งสนใจอยู่กับพระองค์มากกว่าพระยาห์เวห์ ผมจึงเริ่มพูดคุยกับพระยาห์เวห์ ที่น่าสนใจคือการ

²⁴ “the praise that comes from God only” แต่ในฉบับ NIV คือ “the praise that comes from only God”

²⁵ 1 โทมัส 2:5 “มีพระเจ้าเพียงองค์เดียวและมีคนกลางผู้ดีระหว่างพระเจ้ากับมนุษย์ คือพระเยซูคริสต์ผู้ทรงเป็นมนุษย์” (NIV)

²⁶ 1 โครินธ์ 15:45 จึงมีเขียนไว้ว่า “อาดัมมนุษย์คนแรก จึงกลายเป็นผู้มีชีวิต” ส่วนอาดัมคนหลังเป็นวิญญาณผู้ให้ชีวิต (NIV)

สลับนั่นลงตัวเหมือนไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงนอกจากชื่อของผู้ที่ผมกำลังพูดคุยด้วย ผมยังคงกำลังพูดคุยกับพระเจ้าองค์เดิมที่ผมได้สัมผัสมาตลอด ผมเกาหัวเกี่ยวกับเรื่องนี้เพราะผมคาดไว้ว่าจะปรับตัวได้ยาก ผมนึกภาพตัวเองกำลังพูดว่า “ขอโทษด้วย พระเยซูเจ้าข้า ตอนนี้ข้าพระองค์จะคุยกับพระบิดา” แล้วผมก็ทูลพระยาห์เวห์ว่า “ข้าพระองค์ไม่รู้จักพระองค์ดีสักเท่าไร ข้าพระองค์ได้พูดคุยกับพระเยซูมาตลอดห้าสิบปี และคงต้องใช้เวลาพอสมควรกว่าจะรู้จักพระองค์” ที่แปลกที่สุดก็คือผมกำลังพูดคุยกับคนคนเดียวกัน จะเห็นได้ชัดว่าผมได้พูดคุยกับพระยาห์เวห์มาตลอด นี่คือการล้าลึก มันเป็นได้อย่างไรที่ผมกำลังพูดอยู่กับพระยาห์เวห์เหมือนว่าผมกำลังพูดคุยอยู่กับพระเยซู? พระเยซูจะเป็นพระยาห์เวห์ได้ไหม? แต่ในเมื่อพระองค์ไม่ใช่พระยาห์เวห์ แล้วทำไมการย้ายจากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่งจึงได้ลงตัวเช่นนี้?

ผมคิดว่าคำตอบนั้นอยู่ในยอห์น 20:28 (“องค์พระผู้เป็นของข้าพระองค์ และพระเจ้าของข้าพระองค์”) คำกล่าวของโรมัสนี่ดูเหมือนจะยืนยันประสบการณ์ของผมเองในการย้ายจากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่งได้อย่างลงตัว ผมได้พูดคุยกับพระเยซูและก็พบว่าตัวเองกำลังพูดคุยกับพระยาห์เวห์ ผมทราบว่าในภาษาฮีบรูนั้น พระนาม “เยชู” มีพระนาม “ยาห์เวห์” รวมอยู่ด้วย ที่จริงแล้ว “เยชู” หรือ “เยชัว” จะมีความหมายว่า “พระยาห์เวห์ทรงช่วยให้รอด” หรือ “พระยาห์เวห์ทรงเป็นความรอด” หรือ “พระยาห์เวห์ทรงเป็นผู้ช่วยให้รอด” เมื่อใดก็ตามที่คุณร้องออกพระนามของพระเยซู คุณก็กำลังร้องออกพระนามของพระยาห์เวห์ เหตุนี้เองการร้องออกพระนามของพระเยซูจึงไม่เป็นปัญหา เพราะในที่สุดแล้ว คุณก็กำลังร้องออกพระนามของพระยาห์เวห์นั่นเอง

ในยอห์นบท 20 ยอห์นไม่มีจุดประสงค์ที่จะพิสูจน์ว่าพระเยซูทรงเป็นพระเจ้า ยอห์นไม่เคยทำเช่นนั้นและพระเยซูก็ไม่เคยเอ่ยอ้างว่าเป็นพระเจ้า ยอห์นแจ้งจุดประสงค์ของเขาในการเขียนพระกิตติคุณนี้ในสามข้อต่อมาว่า (ข้อ 31) “แต่เรื่องเหล่านี้บันทึกไว้ก็เพื่อพวกท่านจะได้เชื่อว่า พระเยซูเป็นพระคริสต์พระบุตรของพระเจ้า และโดยความเชื่อ พวกท่านจะมีชีวิตในพระนามของพระองค์” (ฉบับ NIV) จุดประสงค์ของยอห์นไม่ใช่เพื่อพิสูจน์ว่าพระเยซูเป็นพระเจ้า แต่เพื่อพิสูจน์ว่าพระองค์เป็นพระคริสต์ (พระเมสสิยาห์) พระบุตรของพระเจ้า เบื้องหลังจากพระคัมภีร์เดิมของข้อนี้คือสตุดีบทที่ 2 ซึ่งเป็นสตุดีเกี่ยวกับพระเมสสิยาห์ที่สำคัญบทหนึ่ง

ในยอห์น 20:28 นั้นโรมัสกล่าวว่า “องค์ผู้เป็นเจ้าของข้าพระองค์ และพระเจ้าของข้าพระองค์!” คำพูดนี้ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ของโรมัสยืนยันประสบการณ์ของผมเองด้วย ถ้อยคำว่า “พระเจ้าและองค์ผู้เป็นเจ้าของข้าพระองค์”²⁷ และถ้อยคำที่คล้ายคลึงกันเช่น “องค์ผู้เป็นเจ้าของข้าพระองค์”²⁸ จะพบอยู่ดาษดื่นในพระคัมภีร์เดิม และถ้อยคำเหล่านี้จะกล่าวถึงพระยาห์เวห์เสมอและไม่เคยกล่าวถึงผู้อื่น

²⁷ “My Lord and my God” หมายถึง “พระเจ้าของข้าพระองค์และองค์ผู้เป็นเจ้าของข้าพระองค์” (เช่น สตุดี 35:23)

²⁸ “Lord God” หรือ “LORD God” หมายถึง “พระยาห์เวห์พระเจ้า” หรือ “พระยาห์เวห์องค์เจ้านาย” (ปฐมกาล 14:22,15:8)

ในพระคัมภีร์เดิมภาษากรีกและพระคัมภีร์ใหม่ภาษากรีกรวมกันจะมีคำ “องค์พระผู้เป็นเจ้าพระเจ้าของท่าน”²⁹ มีปรากฏ 450 ครั้งและครั้งหนึ่งมีอยู่ในเฉลยธรรมบัญญัติ “องค์พระผู้เป็นเจ้าพระเจ้าของเรา”³⁰ มีปรากฏ 100 ครั้งโดยครั้งสุดท้ายมีปรากฏอยู่ในวิวรณ์ 19:6 (“ฮาเลลูยา! เพราะองค์พระผู้เป็นเจ้าพระเจ้าผู้ทรงฤทธิ์ของเราทรงครอบครองอยู่” และสุดท้ายคำว่า “องค์พระผู้เป็นเจ้าพระเจ้า” (Lord God) เป็นคำที่รวมกันว่า “κύριος θεός” (kurios theos) มีปรากฏมากกว่า 550 ครั้ง และมี 9 ครั้งในวิวรณ์

คำเหล่านี้มีปรากฏรวมกันมากกว่า 1,100 ครั้ง ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นการอ้างถึงพระยาห์เวห์ ดังนั้นในยอห์น 20:28 โรมัสจึงกำลังใช้คำพูดที่ปกติมาก การใช้ชื่อนี้มาพิสูจน์ความเป็นพระเจ้าของพระเยซูนั้นเป็นเรื่องน่าขบขัน เพราะทางเดียวเท่านั้นที่จะพิสูจน์ได้คือ พิสูจน์ว่าพระเยซูเป็นพระยาห์เวห์ไม่ได้พิสูจน์ว่าเป็นพระองค์ที่สองในตรีเอกภาพ ถ้าโรมัสพูดแต่เพียงว่า “พระเจ้าของข้าพระองค์” แทนที่จะพูดว่า “องค์ผู้เป็นเจ้าของข้าพระองค์ และพระเจ้าของข้าพระองค์” ก็อาจเป็นหลักฐานที่จะสรุปว่า โรมัสกำลังประกาศความเป็นพระเจ้าของพระเยซู

ประสบการณ์ที่โรมัสมีก็เป็นประสบการณ์ของผมด้วย ไม่ว่าผมจะกำลังพูดคุยกับพระเยซูหรือกับพระยาห์เวห์ ผมก็กำลังพูดคุยกับคนคนเดียวกัน ผมได้พูดคุยกับพระยาห์เวห์ตลอดมาโดยไม่รู้ตัว เกิดอะไรขึ้นตรงนี้หรือ? โรมัสมองที่พระเยซูและกล่าวกับพระยาห์เวห์ว่า “องค์ผู้เป็นเจ้าของข้าพระองค์ และพระเจ้าของข้าพระองค์!” คุณเคยมีประสบการณ์แบบนั้นไหม? นั่นเป็นได้อย่างไรที่การพูดกับพระเยซูก็เหมือนกับการพูดกับพระยาห์เวห์? ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะเราสามารถมองทะลุผ่านพระเยซูได้อย่าง “โปร่งใส” ในแง่ที่ว่าเมื่อคุณมองที่พระองค์ คุณก็กำลังมองผ่านพระองค์ไปถึงพระยาห์เวห์

หลังจากการฟื้นคืนพระชนม์แล้ว พระเยซูทรงได้รับกายวิญญูณและกายที่ได้รับเกียรติ เมื่อเหล่าสาวกอยู่ในห้องที่ประตูปิดมิดชิดนั้น พระเยซูทรงปรากฏกับพวกเขาโดยไม่ผ่านทางประตู โรมัสไม่ได้อยู่ที่นั่นในเวลานั้น ต่อมาเมื่อรู้ว่าโรมัสมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการฟื้นคืนพระชนม์ พระเยซูจึงทรงบอกให้เขาเอานิ้วของเขาแยงรอยแผลในพระหัตถ์ของพระองค์และที่สีข้างของพระองค์ นั่นคือตอนที่โรมัสพูดว่า “องค์ผู้เป็นเจ้าของข้าพระองค์ และพระเจ้าของข้าพระองค์!”

สิ่งนี้ไม่สามารถอธิบายได้อย่างถูกต้องโดยการขยายความหรือการตีความเพียงอย่างเดียวแต่โดยประสบการณ์ ผมรู้ว่าโรมัสกำลังหมายถึงอะไร เพราะนั่นก็เป็นประสบการณ์ของผมด้วย ผมหวังว่านั่นจะเป็นประสบการณ์ของคุณด้วยเช่นกัน เพราะนั่นจะหมายความว่า คุณกำลังสัมพันธ์กับคนที่ถูกต้องและกำลังพูดคุยกับพระยาห์เวห์ นั่นเป็นประสบการณ์ของผมที่กลับไปค้นดูพระคัมภีร์เพื่อ

²⁹ “The Lord your God” หมายถึง “พระยาห์เวห์พระเจ้าของเรา” (เช่น เฉลยธรรมบัญญัติ 5:6)

³⁰ “The Lord our God” หมายถึง “พระยาห์เวห์พระเจ้าของเรา” (เช่น สดุดี 99:5)

หาหลักฐานในพระคัมภีร์เดิม เมื่อผมอ่านพบว่าพระยาห์เวห์ทรงพูดคุยกับอาดัม ผมก็พูดกับตัวเองว่า “นั่นก็เป็นประสบการณ์ของผมเหมือนกัน!” พระเจ้าทรงพูดคุยกับผมและสัมพันธ์กับผมในแบบเดียวกัน และไม่ใช่แค่ช่วงเวลาเย็น (“เวลาเย็นวันนั้น”) แต่ตลอดวัน ผมคิดว่าผมกำลังพูดคุยกับพระเยซูในขณะที่เป็นพระยาห์เวห์ตลอดเวลา

ผมครุ่นคิดถึงสิ่งต่างๆที่พระเจ้าทรงกระทำในปฐมกาล แม้แต่เรื่องที่พระองค์ทรงปิดประตูเรือให้โนอาห์ แล้วผมก็ได้พูดกับตัวเองว่าพระเจ้าทรงเป็นเช่นนั้นจริงๆ จากประสบการณ์ของผมแล้วพระองค์ทรงกระทำสิ่งทั้งหมดนี้เพื่อคุณ เมื่อผมค้นดูพระคัมภีร์ใหม่ ผมก็เห็นสิ่งคล้ายกับที่พระเจ้าได้ทรงกระทำในพระคัมภีร์เดิม พระยาห์เวห์จะทรงก้มลงล้างเท้าของคุณไหม? และคำตอบที่ต้องประหลาดใจก็คือ “พระองค์จะทำแน่” นี่เป็นเรื่องที่น่าตกใจ ถ้ามนุษย์จะล้างเท้าของผม หรือถ้าครูของผมจะล้างเท้าให้ผม นั่นก็เป็นเรื่องที่น่าแปลกใจอยู่แล้ว แต่เราจะนึกใหม่ว่าพระยาห์เวห์จะทรงทำอย่างนี้ให้เรา? ความจริงก็คือ พระองค์ทรงก้มลงชุดหลุมบนพื้นดินเพื่อฝังร่าง³¹ของโมเสส

คุณเห็นพระองค์ในพระคัมภีร์เดิมผู้ประทับอยู่ในพระเยซูในพระคัมภีร์ใหม่ คำอธิบายตามการตีความสำหรับเรื่องนี้ก็คือ พระยาห์เวห์ได้เสด็จมาในองค์พระเยซู ทรงแฝงอยู่ในพระกายของพระเยซู ดังนั้นสิ่งที่พระเยซูทรงกระทำก็คือสิ่งที่พระยาห์เวห์ทรงกระทำ ใครคือผู้ที่รักษาคนเจ็บป่วยและชุบคนตายให้ฟื้นหรือ? ตามในกิจการ 2:22 ทุกสิ่งที่พระเยซูทรงกระทำนั้น พระเจ้าทรงกระทำผ่านทางพระองค์ “คือพระเยซูชาวนาซาเร็ธผู้ที่พระเจ้าทรงรับรองต่อท่านทั้งหลาย โดยการอธิติฤทธิ์ การอัศจรรย์และหมายสำคัญต่างๆซึ่งพระเจ้าได้ทรงกระทำในหมู่พวกท่านผ่านทางพระองค์” ที่ผ่านมามผมัวไปอยู่เสียที่ไหน? ความเชื่อในตรีเอกานุภาพได้กั้นผมไม่ให้อ่านพระคัมภีร์ของผมอย่างถูกต้อง สิ่งที่พระเยซูทรงกระทำ ไม่ว่าจะเป็นหมายสำคัญต่างๆ การอธิติฤทธิ์ และการอัศจรรย์นั้น พระยาห์เวห์ทรงกระทำผ่านทางพระองค์ ใครเป็นผู้เลี้ยงคน 5,000 คน หรือเลี้ยงคน 4,000 คนหรือ? เป็นพระเยซูหรือว่าพระยาห์เวห์? ในพระคัมภีร์เดิมพระยาห์เวห์ทรงกระทำสิ่งที่คล้ายกันนี้แต่ในขนาดที่ใหญ่กว่ามาก การทำการอัศจรรย์ของพระเยซูมีขนาดเล็กมากเมื่อเปรียบกับการอัศจรรย์ขนาดใหญ่มากในถิ่นทุรกันดาร ในการเลี้ยงคน 5,000 หรือ 4,000 คนนั้นไม่เหมือนกับการเลี้ยงคนสองล้านคนในถิ่นทุรกันดารเป็นเวลาสี่สิบปี ความมุ่งหมายไม่ใช่เพื่อจะเปรียบเทียบขนาดกัน แต่เพื่อแสดงให้เห็นเหมือนในกิจการ 2:22 ว่า ผู้ที่ทำการอัศจรรย์ในพระคัมภีร์ใหม่ก็คือผู้ที่ทำการอัศจรรย์คล้ายกันนั้นในพระคัมภีร์เดิม แต่ในขนาดที่ใหญ่กว่า

กลับไปที่ประเด็นการมองเห็นทะลุผ่านได้ โธมัสมองที่พระเยซูและสิ่งที่เขาเห็นและมีประสบการณ์คือพระยาห์เวห์ เขาอุทานว่า “องค์ผู้เป็นเจ้าของข้าพระองค์ และพระเจ้าของข้าพระองค์!” นี่สำเร็จ

³¹ เฉลยธรรมบัญญัติ 34:5-6 โมเสสผู้รับใช้ของพระยาห์เวห์ จึงสิ้นชีวิตที่นั่นในแผ่นดินโมอับ และพระองค์ทรงฝังท่านไว้ในหุบเขาในแผ่นดินโมอับตรงข้ามเบธเปโอร จนถึงทุกวันนี้ไม่มีใครรู้จักที่ฝังศพของท่าน (ฉบับมาตรฐาน 2011)

ตามยอห์น 14:9 ที่ว่า “คนที่ได้เห็นเราก็ตูเห็นพระบิดา”³² เมื่อคุณมองที่พระเยซูคุณก็เห็นพระบิดา สิ่งนี้เป็นไปได้ถ้าสามารถมองทะลุผ่านพระเยซูได้ในแง่ที่ว่า เมื่อคุณมองไปที่พระองค์ คุณก็มองทะลุผ่านพระองค์ไปที่พระบิดาผู้ประทับอยู่ข้างในพระองค์ ถ้าเราจะเปรียบเทียบให้ทันสมัย พระเยซูก็เป็นเหมือนกับโทรศัพท์ เมื่อคุณพูดกับโทรศัพท์ คุณก็กำลังพูดกับพระยาห์เวห์ผ่านทางโทรศัพท์ คุณไม่ได้กำลังพูดกับตัวโทรศัพท์แต่กำลังพูดกับใครบางคนที่อยู่อีกซีกโลกหนึ่ง และคุณก็ยังสามารถมีการประชุมทางโทรศัพท์ที่มีสองหรือสามคน ซึ่งทำให้เรานึกถึงที่พระเยซูตรัสว่า “เพราะที่ไหนที่มีสองสามคนประชุมกันในนามของเรา เราจะอยู่ที่ท่ามกลางพวกเขาที่นั่น” (มัทธิว 18:20 ฉบับ ESV) ถ้าโทรศัพท์ของคุณเป็นโทรศัพท์ที่มีลำโพง คุณก็จะพูดกับอีกฝ่ายหนึ่งเหมือนว่าคุณกำลังพูดกับโทรศัพท์ และถ้าโทรศัพท์ของคุณเป็นแบบวิดีโอ ตาของคุณก็จะมองที่โทรศัพท์เพื่อคุณจะได้ยินเสียงของคนอีกฟากหนึ่งและเห็นใบหน้าของเขาด้วย

ผมไม่คิดว่าจะเป็นการดูหมิ่นที่จะเปรียบเทียบพระเยซูกับโทรศัพท์แบบวิดีโอ ถ้าหากมีความมุ่งหมายเพื่อแสดงให้เห็นหลักการทางฝ่ายวิญญาณว่าคุณสามารถจะพูดคุยกับพระเยซู และสุดท้ายก็ลงเอยด้วยการพูดคุยกับพระบิดา และในทำนองเดียวกันเมื่อพระบิดาตรัสกับคุณก็เป็นทางพระเยซู ผมไม่สามารถอธิบายถึงประสบการณ์ของผมได้ และโรมัสก็ยังไม่สามารถอธิบายถึงประสบการณ์ของเขาได้เช่นกันหากไม่ใช้การเปรียบเทียบนี้ อัครทูตยอห์นซึ่งเป็นชาวยิวก็เป็นผู้เชื่ออย่างแท้จริงว่าพระเจ้ามีเพียงองค์เดียวอย่างไม่มีข้อสงสัย และเขาก็จะไม่พอใจอย่างแรงหากโรมัสได้นมัสการพระเยซูเป็นพระเจ้า ในฐานะที่เป็นผู้เชื่อว่าพระเจ้ามีเพียงองค์เดียว ยอห์นจึงได้ใช้เวลาที่จะคงคำสอนของพระเยซูเองในเรื่องความเชื่อว่าพระเจ้ามีเพียงองค์เดียวไว้ให้เรา (ตัวอย่างเช่น ยอห์น 17:3)³³

เมื่อผมตริกรองฟิลิปปีบทที่ 2 อีกครั้ง คราวนี้จากมุมมองของประสบการณ์มากกว่าการตีความ ผมจึงเริ่มเข้าใจว่าพระเยซูไม่ใช่พระยาห์เวห์ นั่นคือเหตุที่ผมพูดว่าการสอนพระคัมภีร์มีสาม “การ” การขยายความ การตีความ และการมีประสบการณ์ คุณอาจศึกษาพระคัมภีร์ว่าเป็นสิ่งที่คุณขยายความ หรือเป็นสิ่งที่คุณตีความ หรือเป็นสิ่งที่คุณเข้าใจผ่านสิ่งที่คุณมีประสบการณ์

เมื่อผมดูฟิลิปปีบทที่ 2 อีกครั้งโดยเฉพาะข้อที่ 6 (ผู้ที่แม้จะอยู่ในรูปเหมือนของพระเจ้า แต่ก็ไม่ได้ทรงถือว่าความเท่าเทียมกับพระเจ้าเป็นสิ่งที่จะต้องฉกฉวยเอาไว้” ฉบับ ESV) ผมคิดว่าผมสามารถจะเขียนหนังสือเกี่ยวกับพระเยซูโดยใช้ชื่อว่า “ชายผู้ไม่ได้ต้องการเป็นพระเจ้า” ชื่อนี้เป็นอย่างไบบ้าง? ประเด็นทั้งหมดของข้อนี้ก็คือ พระเยซูทรงไม่เคยต้องการจะเป็นพระเจ้าหรือต้องการจะเท่าเทียมกับพระเจ้า เราจะเข้าใจฟิลิปปี 2:6 ได้ก็เมื่อพระเยซูเป็นมนุษย์ แต่จะไม่สามารถเข้าใจได้

³² ยอห์น 14:9 พระเยซูตรัสกับเขาว่า “ฟิลิป เราอยู่กับท่านนานถึงขนาดนี้แล้วท่านยังไม่รู้จักเรอีกหรือ? คนที่ได้เห็นเราก็ตูเห็นพระบิดา ท่านจะพูดได้อย่างไรอีกว่า ‘ขอสำแดงพระบิดาให้พวกข้าพระองค์เห็น?’”

³³ ยอห์น 17:3 “และนี่แหละคือชีวิตนิรันดร์ คือการที่พวกเขารู้จักพระองค์ ผู้ทรงเป็นพระเจ้าเที่ยงแท่งค์เดียว และรู้จักพระเยซูคริสต์ที่พระองค์ทรงใช้มา”

มากนักหากพระเยซูทรงเป็นพระเจ้าอยู่แล้ว เพราะมันคงเป็นเรื่องแปลกที่จะบอกว่าพระเยซูทรงเป็นพระเจ้าที่ไม่ต้องการจะเป็นพระเจ้า แต่นี่ก็คือสิ่งที่ความเชื่อในตรีเอกานุภาพกำลังบอก ผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพบางคนเชื่อว่า พระเยซูพยายามจะหยุดความเป็นพระเจ้าชั่วคราวโดยการทิ้งพระเกียรติของพระองค์ แม้ผมจะไม่รู้ว่าเป็นไปได้อย่างไร นั่นไม่ใช่ประเด็นของพระคัมภีร์ตอนนี้ พระคัมภีร์ตอนนี้จะเข้าใจได้ก็เมื่อเราเข้าใจว่า พระเยซูผู้เป็นมนุษย์นี้ไม่ได้ต้องการจะเป็นพระเจ้า

ผมรู้เรื่องนี้จากประสบการณ์ของผมเอง แม้ว่ามันจะเข้าใจได้ยากด้วยสติปัญญาก็ตาม บางครั้งประสบการณ์ก็สามารถมองเห็นสิ่งที่สติปัญญาไม่สามารถมองเห็น เราอาจมีประสบการณ์บางอย่างที่ไม่อาจเข้าใจได้ด้วยปัญญาของเรา เมื่อผมดูฟิลิปปี 2:6 จากมุมมองของประสบการณ์ ผมก็เริ่มเข้าใจว่าไม่ว่าพระเยซูจะเป็นพระเจ้าหรือเป็นมนุษย์ พระองค์ก็ไม่เคยกังวลเกี่ยวกับการเป็นพระเจ้า มันเป็นเรื่องยากที่เราจะเข้าใจเรื่องนี้ด้วยสติปัญญา แต่เราสามารถรู้ความจริงในเรื่องนี้จากประสบการณ์ของเรา

ผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพจะใช้ข้อเช่น ยอห์น 20:28 และสรุปจากข้อนี้ว่าพระเยซูเป็นพระเจ้า แม้ว่าข้อนี้จะไม่ได้พิสูจน์ความเป็นพระเจ้าของพระองค์เลยก็ตาม ถ้าจะมีการพิสูจน์ใด ๆ ถึงความเป็นพระเจ้าของพระองค์ ก็จะพิสูจน์ได้แต่เพียงว่าพระเยซูเป็นพระยาห์เวห์ ไม่มีอะไรในข้อนี้ที่ช่วยสนับสนุนความเชื่อในตรีเอกานุภาพ เพราะว่าหลักคำสอนของความเชื่อในตรีเอกานุภาพสอนว่า พระเยซูเป็นพระเจ้าพระองค์ที่สองและพระองค์ไม่ใช่พระยาห์เวห์

พระเยซูไม่ได้สนพระทัยที่จะเป็นพระเจ้าเลยแม้แต่น้อย แม้ว่าเราตั้งใจที่จะทำให้พระองค์เป็นพระเจ้านั้นก็ตาม ถ้าคุณค้นดูฟิลิปปีบทที่ 2 สิ่งสำคัญที่คุณเห็นก็คือ พระองค์ต้องการจะลงไปให้ต่ำและต่ำสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ นอกจากพระองค์ไม่ปรารถนาจะเป็นพระเจ้าแล้ว พระองค์ยังไม่ให้ความสำคัญกับชีวิตของพระองค์เองในฐานะของมนุษย์ด้วยซ้ำ ในการเชื่อฟังพระบิดานั้น พระองค์ทรงจับจ้องไปที่กางเขน ทรงลงไปต่ำลง ๆ เหมือนน้ำที่ไหลลงสู่จุดต่ำสุด ซึ่งตรงข้ามกับนิสัยมนุษย์เราอย่างสิ้นเชิงที่พยายามจะไต่เต้าให้สูงขึ้นและสูงขึ้นเพื่อจะได้เกียรติและความนับหน้าถือตา

ถ้าผมเป็นผู้ที่มองทะลุผ่านได้เหมือนพระเยซูละก็ เวลาที่ใครมองมาที่ผม เขาก็จะไม่เห็นตัวผม แต่จะมองผ่านตัวผมไป คนจีนมีสำนวนว่า “เขาพูดกับผมเหมือนผมไม่มีตัวตน” มันเป็นการหยามหน้าเมื่อมีใครมองคุณแล้วมองผ่านคุณไปที่คนอื่น ในความเป็นจริงแล้ว สิทธิพิเศษที่ยิ่งใหญ่ที่สุดคือเมื่อมีคนมองผ่านตัวคุณไปและเห็นพระเจ้ากับพระเยซู ผมอยากให้มีคนพูดกับผมว่า “วันก่อนผมมองคุณแล้วผมเห็นพระเยซู ไม่ได้เห็นคุณ” ถ้าเป็นเช่นนั้นก็คงจะวิเศษมากทีเดียว! พระเยซูก็ทรงเป็นแบบนั้น ผมคิดว่างานรับใช้ของเราจะมีพลังมาก ถ้าคุณจะยืนอยู่บนธรรมาสันแล้ว “หายตัวไป” โดยที่คนจะเห็นแต่พระเยซู อาทิตย์ต่อมาพวกเขาจะพูดว่า “ผมลืมไปแล้วว่าใครคือนักเทศน์ แต่ผมจำได้ว่าเป็นพระเยซูที่ตรัสกับผม”

ลักษณะที่ไม่เหมือนใครของพระเยซูก็คือ ผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์กับพระองค์จะพบว่าตัวเองสัมพันธ์กับพระเจ้าและพูดคุยกับพระองค์ ผมได้พูดคุยกับพระยาห์เวห์มาตลอดชีวิตของผมและผมก็ไม่รู้ด้วยซ้ำ ต่อมาเมื่อผมอ่านคำของโรมัสแล้วพูดว่า “นั่นเป็นประสบการณ์ของผมเลย!” ผมคิดว่าผมกำลังพูดคุยกับพระเยซูขณะที่ความเป็นจริงแล้วผมกำลังพูดคุยกับพระยาห์เวห์ “โรมัสทูลพระองค์ว่า องค์ผู้เป็นเจ้าของข้าพระองค์ พระเจ้าของข้าพระองค์” (ยอห์น 20:28) โรมัสกำลังส่งถ้อยคำของเขากับพระเยซู แต่เขากำลังพูดกับพระยาห์เวห์ สรรเสริญพระองค์และรับรู้ว่าเป็นพระเจ้า

เกียรติที่ข้าพระองค์มีร่วมกับพระองค์ก่อนที่โลกนี้มีมา

คราวก่อนเราได้ดูยอห์น 17:5 ที่กล่าวว่า “และบัดนี้ข้าแต่พระบิดา ขอทรงให้ข้าพระองค์ได้รับเกียรติต่อพระพักตร์พระองค์ คือเกียรติที่ข้าพระองค์มีร่วมกับพระองค์ก่อนที่โลกเริ่มขึ้น” (ฉบับ NIV) มีหลายคนสรุปจากข้อนี้ว่าพระเยซูกำลังแสวงหาเกียรติของพระองค์เอง แต่นี่ทำให้ผมตกใจ เพราะมันตรงกันข้ามกับพระเยซูที่ผมรู้จัก ตรงนี้แหละที่ประสบการณ์จะเข้ามาเกี่ยวข้องและช่วยคลี่คลายการตีความของคุณ เมื่อคุณอ่านยอห์น 17:5 คุณรู้สึกใหม่ว่านี่ไม่ใช่พระเยซูที่เรารู้จัก? พระเยซูที่เรารู้จักจะไม่แสวงหาเกียรติของพระองค์เอง แต่ข้อนี้ดูเหมือนกำลังบอกว่าที่จริงพระองค์ทรงแสวงหาเกียรติของพระองค์เอง

เมื่อผมตรวจสอบการใช้คำว่า “เกียรติ” ของยอห์น ผมค้นพบว่ายอห์นไม่ได้กำลังพูดถึงสิ่งที่คนส่วนใหญ่คิดว่าเขากำลังพูดเช่นนั้น คุณเคยมีประสบการณ์ในการอ่านข้อความพระคัมภีร์และรู้สึกว่ามันหมายถึงสิ่งที่ต่างจากการตีความตามแบบแผนของข้อความนั้นไหม? คนส่วนใหญ่สรุปจากยอห์น 17:5 ว่าพระเยซูกำลังแสวงหาเกียรติของพระองค์เอง นี่เป็นข้อสรุปที่แม้แต่กับในหมู่ผู้ที่รู้ว่าพระเยซูไม่ต้องการจะเป็นพระเจ้า เราารู้สึกได้ว่ามีบางอย่างที่ไม่ถูกต้องกับการแปลความของเรา แต่เราก็ไม่สามารถระบุข้อผิดพลาดได้

คราวก่อนผมได้พูดถึงคำนามว่า “δόξα” (*doxa*, เกียรติ) แต่ไม่ได้พูดถึงคำกริยาว่า “δοξάζω” (*doxazō*, ได้รับเกียรติ) คำกริยานี้ปรากฏในยอห์นบ่อยครั้งกว่าคำนาม ให้เราดูยอห์น 1:14 และดูว่าเรามักจะเข้าใจความคิดของยอห์นผิดไปในเรื่องเกียรติอย่างไรที่ว่า “พระวาจาเป็นมนุษย์และประทับอยู่ท่ามกลางเราทั้งหลายและเราได้เห็นพระเกียรติของพระองค์ ดังพระเกียรติของพระบุตรองค์เดียวจากพระบิดา ซึ่งเปี่ยมด้วยพระคุณและความจริง” (ฉบับ ESV)

“เราได้เห็นพระเกียรติของพระองค์” แต่เราเห็นพระเกียรติของพระเยซูที่ไหนในพระกิตติคุณยอห์นใหม่? พระกิตติคุณยอห์นมี 21 บท จากบทที่ 12 เป็นต้นไป เป็นส่วนที่ยาวซึ่งใช้เนื้อที่เกือบ

ครั้งหนึ่งของพระกิตติคุณนี้ ยอห์นพูดถึงความทุกข์ทรมานและการสิ้นพระชนม์ของพระคริสต์ แล้วเราจะเห็นพระเกียรติของพระเยซูได้ที่ไหนในพระกิตติคุณยอห์น? เมื่อยอห์นกล่าวว่า “เราได้เห็นพระเกียรติของพระองค์” เขากำลังกล่าวถึงการจำแลงพระกายไหม? แต่ไม่มีเรื่องราวของการจำแลงพระกายในพระกิตติคุณยอห์น แม้ว่าจะพบเรื่องนี้ในพระกิตติคุณสามเล่มแรก

ยอห์นกำลังหมายถึงการอัศจรรย์ต่างๆของพระองค์ไหม? แต่ว่าการอัศจรรย์เหล่านั้นพระบิดาเป็นผู้ทรงกระทำผ่านทางพระเยซู “พระเกียรติ” ในยอห์น 2:11 ถูกใช้ในการอ้างถึงการเปลี่ยนน้ำให้เป็นเหล้าองุ่น³⁴ แต่ที่สุดแล้วพระเกียรติเป็นของพระบิดา ในยอห์น 11:40 พระเยซูตรัสกับมารธาว่า “เราบอกเจ้าแล้วไม่ใช่หรือว่าถ้าเจ้าเชื่อ เจ้าจะเห็นพระเกียรติของพระเจ้า?” เมื่อทำหมายสำคัญและการอัศจรรย์นั้นเป็นการสำแดงพระเกียรติของพระเยซูหรือว่าพระเกียรติของพระเจ้า? แง่มุมของการมองเห็นผ่านได้ก็มีขึ้นอีกครั้ง ที่พระเกียรติของพระเยซูเผยให้เห็นพระเกียรติของพระเจ้า

ถ้าคุณอ่านพระกิตติคุณยอห์นอย่างละเอียด คุณจะพบสิ่งที่มาอธิบาย “เราได้เห็นพระเกียรติของพระองค์” คราวก่อนเราได้เห็นว่าพระเกียรติของพระคริสต์ก็คือเกียรติของการสิ้นพระชนม์ของพระองค์และการถูกยกขึ้นบนกางเขน นั่นไม่ใช่เกียรติแบบที่เราคาดหวัง ไม่เพียงแต่พระเยซูจะไม่ต้องการเป็นพระเจ้าเท่านั้น พระองค์ก็ไม่ต้องการเกียรติใดๆสำหรับพระองค์เอง เว้นแต่เกียรติของการถูกยกขึ้นบนกางเขน นั่นคือพระเยซูที่ผมรู้จัก!

พระเยซูผู้แสวงหาเกียรติของพระองค์เอง ตามที่คนจำนวนมากตีความพระองค์ในยอห์น 17:5 นั้นไม่ใช่พระเยซูที่ผมรู้จัก เมื่อผมได้ตรวจสอบความหมายของ “เกียรติ” ในยอห์น ผมจึงตระหนักว่าเกียรติที่พระเยซูทรงแสวงหาก็คือเกียรติในแผนการนิรันดร์ของพระเจ้าเกี่ยวกับความรอดของมวลมนุษย์ นั่นคือเกียรติของการสิ้นพระชนม์ของพระองค์และการที่พระองค์ถูกยกขึ้นบนกางเขน

ความสำคัญของการมีประสบการณ์เห็นได้จากการเตือนให้ผมเห็นสิ่งผิดปกติในวิธีที่เราแปลความยอห์น 17:5 ผมจึงทำการตีความเพื่อให้ประสบการณ์อยู่บนรากฐานที่แน่นของพระคัมภีร์ เราเริ่มจากประสบการณ์ไปหาการตีความ ไปหาการขยายความ ที่สาม “การ” ที่ทำหน้าที่กลับลำดับกัน

ผมตรวจดูคำ “δοξάζω” (doxazō, ได้รับเกียรติ) และพบว่ามีการปรากฏ 23 ครั้งในพระกิตติคุณยอห์นซึ่งมีบ่อยครั้งกว่าเล่มใดๆในพระคัมภีร์ใหม่ เล่มรองลงมาคือลูกาซึ่งมีการปรากฏ 9 ครั้ง เล่มต่อมาคือโรมซึ่งมีการปรากฏ 5 ครั้ง ดังนั้นคำกริยา “δοξάζω” (ได้รับเกียรติ) จึงเป็นคำศัพท์พิเศษของ

³⁴ ยอห์น 2:11 “พระเยซูทรงกระทำสิ่งนี้ซึ่งเป็นหมายสำคัญครั้งแรกของพระองค์ที่หมู่บ้านคานาในแคว้นกาลิลี ด้วยเหตุนี้พระองค์จึงได้ทรงสำแดงพระเกียรติสิริของพระองค์ และเหล่าสาวกของพระองค์ก็มีความเชื่อในพระองค์” (ฉบับอมตธรรมร่วมสมัย)

ยอห์นและมีความหมายพิเศษในยอห์น ทั้ง “ὀόζα” (เกียรติ) และ “ὀζαζω” (ได้รับเกียรติ) จะพบในยอห์น 17:5

ความเชื่อมโยงระหว่างเกียรติและความตายจะเห็นในช่วงก่อนหน้านั้นในยอห์น 11:4 เกี่ยวกับความตายของลาซารัสที่ว่า “ความเจ็บป่วยนี้จะไม่ถึงตาย (เช่นไม่ใช่ขั้นสุดท้าย) แต่เกิดขึ้นเพื่อพระเกียรติของพระเจ้า เพื่อพระบุตรของพระเจ้าจะได้รับเกียรติจากสิ่งนี้” (ฉบับ NASB) ความคิดของยอห์นเรื่องเกียรติไม่ได้แค่ใช้กับพระเยซูเท่านั้น แต่รวมถึงลาซารัสในกรณีนี้ด้วย จึงสังเกตความเชื่อมโยงที่แยกกันไม่ออก ระหว่างพระเกียรติของพระเจ้าและพระเกียรติของพระบุตรของพระเจ้า เพราะการถวายพระเกียรติแต่พระเจ้ก็คือการถวายพระเกียรติแต่พระบุตร และการถวายพระเกียรติแต่พระบุตรก็คือการถวายพระเกียรติแต่พระเจ้า

การปรากฏ 20 จาก 23 ครั้งของคำว่า “ได้รับเกียรติ” ในยอห์นจะอยู่ในครึ่งหลังของพระกิตติคุณโดยเริ่มต้นจากบทที่ 12 ส่วนทั้งหมดนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการสิ้นพระชนม์ของพระเยซู ซึ่งเป็นพระเกียรติของพระองค์ ตัวอย่างเช่น ยอห์น 12:16 กล่าวว่า “ตอนแรกพวกสาวกไม่เข้าใจเรื่องทั้งหมดนี้ แต่หลังจากที่พระเยซูทรงได้รับพระเกียรติแล้ว พวกเขาจึงตระหนักว่าสิ่งเหล่านี้มีเขียนไว้เกี่ยวกับพระองค์ และพวกเขาได้กระทำสิ่งเหล่านี้ถวายพระองค์” (ฉบับ NIV) ข้อนี้พูดถึงพระเกียรติของพระเยซูในแง่ของการทุกข์ทรมานและการสิ้นพระชนม์ในเงื้อมมือศัตรูของพระองค์ เกียรติแบบนี้แตกต่างอย่างมากจากความหมายของ “เกียรติ” ตามที่เข้าใจกันโดยทั่วไป มันไม่ใช่เกียรติที่มนุษย์ยกย่อง เพราะมันรวมถึงการที่พระเยซูทรงถูกยกขึ้นบนกางเขน (ยอห์น 3:14)

พระเยซูตรัสว่า “ถึงเวลาแล้วที่บุตรมนุษย์จะได้รับเกียรติ เราบอกความจริงแก่ท่านว่า ถ้าเมล็ดข้าวสาลีไม่ได้ตกลงดินและตายไป ก็จะไม่คงอยู่เพียงเมล็ดเดียว แต่ถ้าตายไปก็จะเกิดเมล็ดอื่น ๆ อีกมากมาย” (ยอห์น 12:23-24 ฉบับ NIV) ตรงนี้เราจะเห็นเกียรติของบุตรมนุษย์ในแง่ของการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ เกียรตินี้ยังรวมถึงการเกิดผลมากของพระองค์ทางฝ่ายวิญญาณด้วย และผลที่ตามมาจะเป็นการถวายเกียรติแต่พระบิดาที่ว่า “ด้วยเหตุนี้ พระบิดาของเราจึงทรงได้รับเกียรติคือเมื่อท่านทั้งหลายเกิดผลมาก และพิสูจน์ว่าเป็นสาวกของเรา” (ยอห์น 15:8 ฉบับ NIV)

พระเยซูยังตรัสอีกว่า “บัดนี้บุตรมนุษย์ได้รับเกียรติแล้ว และพระเจ้าทรงได้รับพระเกียรติในบุตรมนุษย์ ถ้าพระเจ้าทรงได้รับพระเกียรติในบุตรมนุษย์ พระเจ้าจะทรงให้บุตรมนุษย์ได้รับเกียรติในพระองค์เอง และจะทรงให้บุตรมนุษย์ได้รับเกียรติทันที” (ยอห์น 13:31-32 ฉบับ NIV) บุตรมนุษย์ได้รับเกียรติและพระเจ้าทรงได้รับพระเกียรติในบุตรมนุษย์ เกียรติของคนหนึ่งก็คือเกียรติของอีกคนหนึ่ง เพราะพระยาห์เวห์สถิตอยู่ในพระกายของพระเยซู ดังนั้นสิ่งที่เกิดกับบุตรมนุษย์ ก็เกิดกับพระยาห์เวห์ด้วย

ความคิดของยอห์นเรื่องเกียรตินั้นแตกต่างจากของเรา ถ้าเรานำข้ออย่างเช่นยอห์น 17:5³⁵ นี้ไปใช้นอกบริบท เราก็มักจะแปลความให้หมายความว่าพระเยซูกำลังแสวงหาเกียรติของพระองค์เอง แต่ขณะเดียวกัน เราก็มารู้สึกว่าภาพของพระเยซูนี้ไม่สอดคล้องกันเลยกับความถ่อมพระทัยของพระองค์ พระองค์กำลังจะสิ้นพระชนม์ พระองค์จึงตรัสกับพระบิดาในคำอธิษฐานของมหาปุโรหิตว่า “ถึงเวลาที่ข้าพระองค์จะต้องจากไปแล้ว นี่เป็นเวลาที่ข้าพระองค์เฝ้ารอคอย ขอทรงให้ข้าพระองค์ได้รับเกียรติตามแผนการที่พระองค์ทรงมีตั้งแต่วางรากสร้างโลก เพราะบุตรมนุษย์ได้ถูกประหารตั้งแต่วางรากสร้างโลก” พระเยซูไม่สามารถจะตรึงพระองค์เองที่กางเขนได้ พระองค์จึงมอบตัวพระองค์เองกับพระบิดาเป็นเครื่องบูชา ที่ทำให้เรานึกถึงเรื่องราวของอับราฮัมและการถวายอิสอัคเป็นเครื่องบูชา

มีอีกหลายข้อที่คล้ายกันนี้ การปรากฏ 20 ครั้งของคำว่า “δοξάζω” (*doxazō*, ถวายเกียรติ)³⁶ ในยอห์นบทที่ 12 เป็นต้นไปนั้น คุณสามารถอ่านข้อเหล่านี้ด้วยตัวคุณเอง คำนี้ปรากฏครั้งสุดท้ายในยอห์น 21:19 เมื่อใช้กับเปโตรที่ว่า “พระเยซูตรัสเช่นนั้นเพื่อบ่งบอกว่าเปโตรจะถวายพระเกียรติแด่พระเจ้าด้วยการตายอย่างไร แล้วพระองค์ตรัสกับเขาว่า ‘จงตามเรามาเถิด!’” (ฉบับ NIV) การตายของเปโตรจะถวายเกียรติพระเจ้า ถ้าไม่มีการตายก็ไม่มีการถวายเกียรติแด่พระเจ้า วิธีที่จะถวายเกียรติแด่พระเจ้าก็คือการตายเพื่อพระองค์ พระเยซูจึงบอกเปโตรให้ตามพระองค์ไปในทางที่พระองค์ได้ไปมาก่อนแล้ว

คุณเห็นความตึงตังของพระเยซูไหม? คุณเข้าใจพระองค์ไหม? เราแทบจะไม่เข้าใจพระองค์ เพราะเราเต็มไปด้วยเนื้อหนัง แต่ถ้าเราเรียนรู้ที่จะเป็นเหมือนพระเยซูมากขึ้น เราก็มักจะเข้าใจพระองค์ได้ไม่ยาก พระองค์ไม่ได้ต้องการจะเป็นพระเจ้า เกียรติเพียงอย่างเดียวที่พระองค์แสวงหาสำหรับพระองค์เองก็คือ เกียรติในการตายบนกางเขน แล้วพระองค์ก็ได้สอนเหล่าสาวกของพระองค์ให้เดินตามรอยพระองค์

เราเข้าใจความสัมพันธ์ของพระเยซูกับพระบิดาไหม? ในแง่ของหลักคำสอน ผมไม่สามารถจะอธิบายได้ แต่ในแง่ของประสบการณ์ ผมเข้าใจได้ดี คุณเองก็ต้องยืนยันว่าคำกล่าวของโรมัสเป็นความจริงหรือไม่จากประสบการณ์ของคุณเอง

เกียรติของพระเยซูไม่ได้มีความหมายอย่างอื่นนอกจากว่าเป็นเกียรติของพระเจ้า (พระยาห์เวห์) ในพระองค์ พระเยซูทรงได้รับเกียรติด้วยพระเกียรติของพระบิดาโดยการสถิตอยู่ของพระบิดา นั่นก็คือโดยการประทับอยู่ของพระยาห์เวห์ในพระกายของพระเยซู การประทับอยู่ภายในนี้ทำให้เราแยก

³⁵ ยอห์น 17:5 “บัดนี้ข้าแต่พระบิดา ขอโปรดให้ข้าพระองค์ได้รับเกียรติต่อพระพักตร์ของพระองค์ คือเกียรติที่ข้าพระองค์มีส่วนร่วมด้วยพระองค์ก่อนที่โลกนี้มีมา” (ฉบับมาตรฐาน 2011)

³⁶ หรือ “ได้รับเกียรติ” เมื่ออยู่ในรูปของกาลกริยาที่ต่างกัน

ได้ยากกว่าคนไหนเป็นคนไหน เพราะพระบิดาและพระบุตรนั้นแยกจากกันไม่ได้และแยกไม่ออกในความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันที่เห็นในคำกล่าวว่า “เรากับพระบิดาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน” (ยอห์น 10:30) เพราะความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันนี้เอง จึงทำให้เมื่อคุณสัมพันธ์กับคนที่คุณก็จะสัมพันธ์กับอีกคนหนึ่งด้วย

นี่เป็นเรื่องของการมีประสบการณ์ ผมคิดว่าหลักคำสอนจะไม่สามารถระบุสิ่งนี้ได้อย่างชัดเจน การที่พระเยซูไม่ใช่พระยาห์เวห์ (และดังนั้นจึงไม่ใช่พระเจ้า) นั้นไม่ได้เป็นอุปสรรคในความสัมพันธ์ของเรากับพระเยซู มันไม่ได้ลดคุณค่าของพระองค์ที่มีกับเรา เพราะถ้าไม่มีพระเยซูเราก็ไม่สามารถจะมาถึงพระยาห์เวห์พระบิดาของเราได้ พระยาห์เวห์ตรัสกับเราในและผ่านทางพระเยซู พระเยซูทรงเป็นตัวเชื่อมที่ขาดไม่ได้ระหว่างเรากับพระยาห์เวห์ จะมีอะไรที่สำคัญไปกว่านั้นอีกไหม?